

Komunitator

Časopis KONCERNA KOLEKTOR Letnik 14 Zima 2014

številka
73

---

30 let Varstveno delovnega centra Idrija
Zgodba o fantu s čarobnim glasom
Mali garažni bend je postal svetovno znan, dobro
uigran orkester

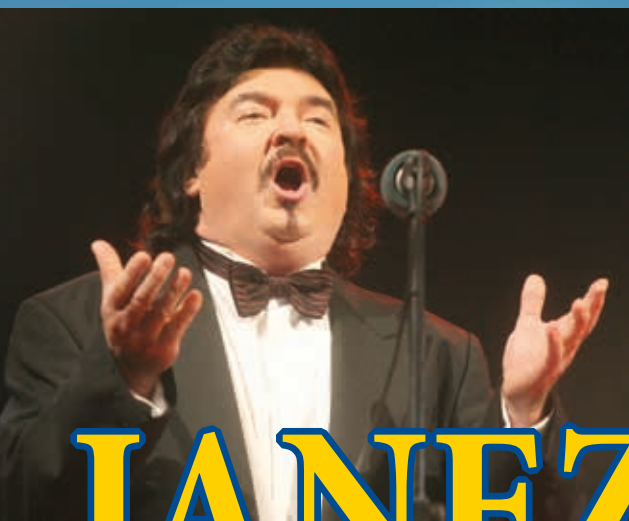
Lions klub Idrija

organizira

Dobrodelni koncert

MODRA DVORANA, 30. 12. 2014, ob 18. uri

JANEZ LOTRIČ

JULIJA KRAMAR

KLAPA KUMPANJI

PATRICIA RAZTRESEN, ANA KARNEŽA,

ŠPELA FLAJŠAKER in PLESNA ŠOLA REBULA

Predprodaja vstopnic na bencinskem servisu OMV in Petrol
v Idriji oz. uro pred koncertom na kraju dogodka.

Cena vstopnice je 8€.

Donatorji:

YDRASport d.o.o.

KOLEKTOR

KOMUNALA d.o.o.
IDRIJA Carl Jakoba 4

Polona Rupnik
Glavna in odgovorna urednica

Bodimo solidarni

Živimo v svetu vedno večje soodvisnosti, kjer nobeno od naših dejanj ni brez vpliva. Že zjutraj, ko si oblečemo majico, izdelano na Kitajskem, in spijemo kavo, obrano v Etiopiji, vstopimo v različne predele sveta ter s tem tudi v družbene odnose in svetovna neravnovesja. Finančna kriza je še bolj jasno pokazala našo vpetost v svet – dotaknila se je vsakega, ne glede na to, v katerem predelu zemeljske oble se nahaja. Podnebne spremembe, revščina, diskriminacija, socialna neravnovesja, družbena nestrpnost in izključenost ne poznajo geografskih ali nacionalnih meja. So prisotna tako v našem ožjem okolju kot na ostalih koncih sveta. Sveta resda ne moremo rešiti, lahko pa s svojimi dejanji naredimo marsikaj dobrega za lokalno okolje, za sočloveka, za naše bližnje.

Beseda solidarnost je v svetu široko uveljavljena, pomeni pa vzajemnost, vzajemno pomoč, soglasnost, družbenost, čut za skupno odgovornost in korist. Solidarnost presega materialne ali kake druge koristi, v ospredju ima predvsem dobrobit sočloveka.

Idrijčani smo solidarni. Radi priskočimo na pomoč. Na to kažejo številne humanitarne akcije, dobrodelni koncerti, donacije ... Naša solidarnost in pripravljenost pomagati, kaj narediti prostovoljno se kaže tudi v pomoči starejšim, druženju z njimi. Oktobra je vrata odprl Medgeneracijski center, ki je na enem mestu povezal različne generacije, povezala pa jih je tudi

tradicionalna prireditev Mavrica generacij.

Pravijo, da glasba združuje, da je univerzalni jezik, balzam za dušo. S tem bi se verjetno strinjal marsikdo, tudi Žiga Lakner, fant, ki je s svojim glasom uspel očarati ne samo lokalno skupnost, pač pa kot finalist pretekle sezone šova Slovenija ima talent tudi celotno Slovenijo. Z nami je delil svojo zgodbo.

Albert Paine pravi: »Kar naredimo zase, umre z nami. Kar naredimo za druge in za svet, ostane in je večno.« Naj bo tega drugega v letu 2015 čim več.

Srečno!

Najboljša
izbira za
vinjeto

do
110 EUR
ugodnosti

+

110
pik

Do 110 EUR ugodnosti:

- bon za do 40 EUR **prihranka pri vinjeti** in pripis 110 pik ali kupon za do 40 EUR **prihranka pri zavarovanju** in pripis 110 pik,
- bon za 40 EUR ob sklenitvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja,
- skleni avtomobilsko zavarovanje in prejmi zavarovanje zdraviliškega zdravljenja po poškodbah v prometni nesreči, v vrednosti 30 EUR,
- ugodnosti za člane **Triglav kompleta**.

Akcija podeljevanja ugodnosti v zvezi z nakupom vinjete poteka od 1. 12. 2014 do 31. 1. 2015. Unovčenje bonov za ugodnejši nakup vinjete poteka od 15. 2. 2015, kuponov za popust pri zavarovanju pa do 30. 11. 2015. Več na triglav.si in mercator.si.

Komunitator

Časopis KONCERNA KOLEKTOR Letnik 14 Zima 2014

Fotografija na naslovnici
i-Stock

Izdaja: FMR - MEDIA založništvo publikacije in promocija d. o. o., **Direktorica:** Tadeja Golob, **Glavna in odgovorna urednica:** Polona Rupnik, **Uredništvo:** Arkova 43, 5280 Idrija, **E-mail:** polona.rupnik@kolektor.com, **tel.:** (05) 37 50 599, **GSM** 051 689 204, **Grafični oblikovalec:** Andrej Potočnik
Sodelavci: Marija Benčina, Drago Kavčič, Silvo Kovač, Tea Nemanič, Urška Močnik, Polonca Pagon, Domen Prezelj, Polona Rupnik, Minca Slakonja, Filip Šemrl, Maja Vojška, Anka Vončina, Anica Uršič Vončina, Maja Velikajne, Primož Vrenk, Petra Zajc
Fotografije: Miha Tratnik Bajc, Marko Čuk, Miloš Ferfolja, Branko Govekar, Izток Hvala, arhiv Doma upokojencev Idrija, arhiv Varstveno delovnega centra Vrhnika-Idrija, arhiv Danila Jereba, arhiv Kolektor Kolinga, Nejc Menard, Happy Moments, Domen Prezelj, Gregor Prezelj, Albin Rogelj, Bruno Rupnik, Polona Rupnik, Marko Serafimovič, Špela Šemrl, Bojan Tavčar, Anka Vončina
Oblikovna zasnova: Futura DDB d.o.o. **Jezikovni pregled:** Anja Bolko **Naklada:** 8000 izvodov **Naročnina:** časopis je brezplačen **Tisk:** ALE d.o.o. **Distribucija:** Pošta Slovenije
Časopis si lahko ogledate na spletni strani: www.fmr.si, www.kolektor.com **Naslovnica:** Prazniki

Copyright© FMR - MEDIA. Fotografije in vsebina časopisa so zaščiteni z avtorskimi pravicami. Nobenega dela časopisa ni dovoljeno razmnoževati, niti kako drugače kopirati, navedbe iz njega pa je mogoče uporabiti le po predhodnem pisnem dovoljenju izdajatelja.

10
Utrip lokalne skupnosti
Da mašinerija zalaufa

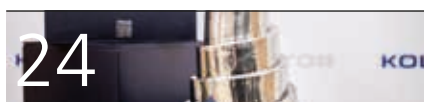
36
Avtomobilska tehnika
Program Interier in eksterier

12

(Ne)znani (ne)znanci
Zgodba o fantu s čarobnim
glasom

46
Slovenija malo drugače
Gozdni selfness

24
Poganjamo prihodnost
Tine Vadnal je Kolektorjev
menedžer leta

54

Šport in rekreacija
Karate klub Kolektor v letu
2014

Malo učenja in malo zabave

Konec oktobra je svoja vrata uradno odprl Medgeneracijski center, ki pa že vse od konca septembra občanom ponuja pester nabor aktivnosti. Obisk je vsekakor pokazal, da je Idrija takšen center zares potrebovala. Še več, aktivnosti že pridno širijo tudi na sosednjo, cerkljansko občino.

»Osnovna ideja Medgeneracijskega centra je povezati ljudi v lokalni skupnosti, jih spodbuditi k druženju, udeleževanju, pridobivanju novega znanja in seveda vzpostaviti medgeneracijsko sodelovanje,« pravi vodja centra Klavdija Kobal Straus. Po njenih besedah so potrebo po tovrstnem centru in aktivnostih v lokalni skupnosti zaznavali že dalj časa, pobuda oziroma tisti odločilni signal pa je prišel s strani Lions kluba

Idrija, lokalnega centra za socialno delo ter Medobčinskega Društva slepih in slabovidnih Nova Gorica.

Program aktivnosti, ki jih center ponuja občanom vseh starosti, je izjemno pester. Do zdaj so izpeljali že študijski krožek o zgodovini Idrije, se učili o čebelah, ponudili različne oblike rekreacije, izdelovali so nagrobne in adventne aranžmaje ter nabirali znanja na različnih predavanjih in delavnicah. »Predvsem se trudimo, da s programom pokrijemo vse spektre človekovega življenja,« pravi Kobal Strausova, ki ne more skriti veselja nad obiskanostjo. »V dobrih dveh mesecih se je naših aktivnosti udeležilo več kot 200 ljudi. Velik dosežek je, da so se nam pridružili tudi ljudje, ki po navadi ostajajo doma, sami.«

Brez prostovoljcev Medgeneracijski center nikakor ne bi zaživel tako, kot

je. »Občutek imam, da se v naši občini prostovoljstva šele učimo,« pravi Kobal Strausova. Da bi ga čim bolj približali občanom, smo na to temo organizirali posebno predavanje, na katerem smo spoznavali, kaj lahko doprinesemo neki osebi, ki je osamljena, če ji namenimo kanček svojega časa. Povezali smo se z območnim združenjem Rdečega križa in Medobčinskim Društvom slepih in slabovidnih Nova Gorica, da oblikujemo mrežo prostovoljcev.

Uradno otvoritev Medgeneracijskega centra so pospremili z razstavo Radovedni prstki – razstavo igrač in didaktičnih pripomočkov za slepe in slabovidne otroke. Gre za razstavo, pri kateri se videči zamisli, kako malo se pravzaprav poslužujemo nekaterih čutil.

Prvo aktivno leto Mladinskega centra Idrija

Maja Vojska

Decembra mineva leto dni, odkar je svoja vrata odprl Mladinski center Idrija. Vsem mladim, ne glede na to, ali so študentje, dijaki ali zaposleni, nudi podporo, prostor in jim posledično ponuja številne priložnosti, da lahko uresničijo svoje ideje ali projekte, ki pripomorejo tudi k razvoju lokalne skupnosti.

Prva dogovarjanja z Občino Idrija o nastanku prostora, ki bi bil odprt za vse mlade, segajo že v leto 2008. Leta 2010 se je v obliki peticije zbiralo podpise za nov mladinski center, pripravljen pa je bil tudi idejni okvir za oblikovanje in delovanje slednjega. Prav tako je bila v dogovoru med mladinskimi društvi in Občino Idrija dokončno izbrana lokacija nekdanjega samostana,

Matevž Straus,
predsednik društva
Idrija 2020

»To prvo leto delovanja od otvoritve – sam program se navsezadnje izvaja že leto in pol – je potrdilo, da smo se mladinska društva in Občina Idrija odločili prav. Poleg programa, ki ga izvaja MC, se mi enako ali celo bolj pomembno zdi, da je MC kot zveza društev tudi platforma za povezovanje različnih mladinskih projektov, aktivistov in idej. Nove ideje kar vznikajo, skupno si zadajamo nove cilje in širimo aktivnosti, česar prej posamično nismo bili zmožni.«

kasneje dijaškega doma. MC Idrija je bil uradno odprt 20. decembra 2013. Maša Eržen, predsednica Mladinskega centra, pojasni, da je celotna ideja za ustanovitev centra nastala na podlagi »pobude od spodaj«, saj so bili ravno mladi tisti, ki so vrsto let prepričevali zaposlene na Občini Idrija, da je tak prostor nujno potreben. In ravno zaradi energije in dela, ki so ga ti mladi vložili v nastanek centra, ima ta zanje še večji pomen. »Ob prevzemu smo dobili prostore v zelo slabem stanju (stene so bile razpokane in plesnive, velik problem je bila vlaga ...). Hitro smo se angažirali in vsak je poprijel za delo – vztrajno smo se borili s plesnijo, pleskali stene, kitali, barvali radiatorje in še in še. Več kot 25 akcij se je udeležilo okoli 40 mladih, ki je v obnovo prostorov vložilo več kot 2000 ur prostovoljnega dela.«

K ustanovitvi Mladinskega centra so pristopila tri društva: Društvo za mladinski razvoj Idrija 2020, Društvo tabornikov Rod srebrnih krtov in Klub idrijskih študentov. Formalno so 8. julija 2013 ustanovili Zvezo društev

Maša Eržen,
predsednica Mladinskega centra

»V prvem letu smo naredili nekaj pomembnih korakov, predvsem pa dobro »podlago« za naše nadaljnje delo. Pridobili smo mladinsko pobudo Znajdi se!, financirano s strani Mladih v akciji. V marcu se je v prostorih Mladinskega centra odvijal tudi Dialog mladih, ki so se ga udeležili mladi iz Idrije, Cerknega in Žirov ter razpravljali o perečih mladinskih problematikah. Slednje so skupaj s predlogi rešitev drugi dan dogodka predstavili odločevalcem vseh treh občin, ki so bili nad delom mladih pozitivno presenečeni. Prav tako smo izpeljali potopisna predavanja, različne delavnice, vsako soboto potekajo inštrukcije za vse osnovno- in srednješolce, turnir v namiznem nogometu, izmenjava oblačil, sodelovanje v akciji Božiček za en dan, Božični bazar, projekt "Z biciklom v becirke" in še kaj bi se našlo. Kdor bi želel pomagati pri programu in aktivnostih MC-ja, naj nas kontaktira (info@mcidrija.si).«

Mladinski center Idrija in s tem se je poleg formalnega povezovanja pričelo tudi plodno programsko, organizacijsko, kadrovsko in moralno povezovanje med društvi in njihovimi člani.

V letu dni, odkar je MC odprt, se je zvrstilo veliko zanimivih dogodkov in kot pravi predsednica mladinski center tudi med mladimi počasi pridobiva na ugledu. »MC postaja prepoznaven tudi po celotnem mestu, saj se določenih dogodkov ne udeležujejo zgolj mladi, marveč tudi drugi občani. Slednji tako mladih ne povezujejo več zgolj s »šundranjem«, temveč tudi s konstruktivnostjo in voljo do sprememb. Prav tako je potencial mladih Idrijčanov prepoznala tudi Občina Idrija, ki je spodbujala nastanek Mladinskega centra, in upamo, da bo tako tudi v bodoče,« zaključila.

Tri desetletja VDC Idrija

17. septembra je minilo natanko 30 let, odkar je Varstveno delovni center Idrija začel izvajati storitev varstva, vodenje in zaposlitve pod posebnimi pogoji za odrasle osebe z motnjo v duševnem razvoju. Pred tem področje usposabljanja odraslih oseb z motnjo v duševnem razvoju ni bilo urejeno, tako da so ti po končanem šolanju ostali doma in bili prepuščeni sami sebi ali pa staršem.

Že naše ime varstveno delovni center pove, da v zavodu nudimo vodenje, varstvo in zaposlitev uporabnikom z duševnimi motnjami, starim nad 18 let. Danes ima VDC Vrhnika-Idrija (pred desetimi leti je namreč prišlo do združitve dveh centrov) tri organizacijske enote, in sicer enoto VDC Idrija, enoto VDC Vrhnika in Bivalno enoto Vrhnika. V dnevno varstvo v Idriji in na Vrhniki je vključenih 74 uporabnikov, 11 uporabnikov pa biva v bivalni enoti na Vrhniki. 30-letnico je Varstveno delovni center

Vrhnika-Idrija obeležil s posebnim dobrodelnim koncertom, na katerem so nastopili domače Godbeno društvo rudarjev Idrija in orkester Tétrás Lyre iz Chambéryja, v katerem igra 41 glasbenikov, od tega 34 z motnjo v duševnem razvoju. Glasbeniki so na omenjenem koncertu skupaj zaigrali že tretjič, vendar prvič v Sloveniji oziroma Idriji. Koncert je

imel dobrodelno noto, saj so na njem zbirali sredstva za nakup invalidskega vozička za Varstveno delovni center Vrhnika-Idrija. Z izkupičkom od prodanih vstopnic in s prostovoljnimi prispevki obiskovalcev koncerta so zbrali skoraj dva tisoč evrov. Izvedbo koncerta in nakup invalidskega vozička sta kot donatorja omogočila Lions klub Idrija in Rotary klub.

Da mašinerija zalaufa

Marija Benčina

Letošnjemu volilnemu letu se spodobi dodati piko na i s kratkim povzetkom številnih aktivnosti in postopkov, ki jih je po volitvah treba izpeljati skladno z zakonodajo in v predpisanih rokih, da novo izvoljeni organi, v našem primeru občinski, lahko pričnejo z delom.

Ko se volitve z objavo rezultatov uradno zaključijo, nekateri ob zmagi hodijo malce pokončneje kot sicer, drugim pa mišični tonus ob hrbtenici malo popusti. Tisti, ki smo se prigarali skozi papirnato volilno vojsko, pa nimamo kaj dosti časa ozirati se okrog, saj nas zakon zavezuje v določenih, precej kratkih rokih novo izvoljene organe postaviti v funkcijo delovanja. Zato je v nekaj dneh sklican usklajevalni sestanek za pripravo konstitutivne seje občinskega sveta, na katerega so vabljeni nosilci v občinski svet izvoljenih list. V Idriji, kjer imamo že nekaj časa preklapljen na turbo pogon in kjer so nam bili s prepričljivo Severjevo zmago v prvem krogu prihranjeni delo in stroški drugega kroga volitev, je bil ta sestanek realiziran že dober teden po volitvah.

Zbrani nosilci list pripravijo predlog članov komisije za potrditev mandatov, ki je muha nekajminutnica, saj je njena naloga na prvi seji sveta pregledati poročilo občinske volilne komisije o rezultatih volitev ter morebitne pritožbe in predlagati potrditev mandatov svetnikov in župana, nato pa je njenega dela za vedno konec. Ker ni bilo pritožb, naloga naše komisije ni bila posebno težka. Na usklajevalnem sestanku se pripravi tudi predlog za imenovanje članov komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki mora biti imenovana na prvi seji, da nato lahko pripravi predloge za imenovanje ostalih delovnih teles občinskega sveta in nadzornega odbora.

Dogovori se še o načinu dostave gradiva za seje, ki se bo v tem mandatu pošiljalo elektronsko, kar je ekološko prijazno in v skladu s sprejeto strategijo trajnostnega razvoja. Namesto papirja bodo

svetniki dobili prenosne računalnike, kar bo vseeno ceneje kot tiskanje visokih »naklad« ob vsaki seji, skupaj z omembe vrednim stroškom poštne.

Tudi o sedežnem redu se sklene dogovor. V naši sejni sobi na levi župana sedijo najprej levi (bi rekli, da logično), torej SD, omizje se nato s svetniki SMC in LKS nadaljuje proti desni s predstavniki SLS, NSI in SDS, ki je dobila mesto na županovi desnici. Kot nekakšna amortizerja sta ob županu najprej na levi svetovalka za splošne zadeve (slednja ima tudi največ skrbi in dela, da prav in pravočasno spelje vse potrebne postopke za zagon mašinerije), na desni pa direktorica občinske uprave. Tako je omizje občinskega sveta, ki se mu občasno pridruži še poročevalec k posamezni točki. In da bo podoba popolna, naj dodamo, da imajo svetniki na eni strani pogled na Skočirjev zgrafit rudarja, na drugi strani pa na zgrafit Nandeta Rupnika, na katerem je umetnik upodobitvam idrijske dediščine dodal napis: TAPARU JE BLA SAMA MEJE ŠKAFAR JE NAJDU ŽIUSREBRU ZARAT SREBRA SA SE MATRAL ZA KRAH SA TARPIL.

V duhu teh besed naj bi se v tej dvorani sprejemale odločitve, ki bodo zagotavljale kruh še mnogim tukajšnjim generacijam.

Na usklajevalnem sestanku se oblikuje še predlog o številu članov ostalih

delovnih teles občinskega sveta, štirih komisij in petih odborov. Kot doslej bodo tudi v tem mandatu komisije imele pet članov, odbori pa sedem.

Že omenjena Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja se ukvarja predvsem z oblikovanjem predlogov imenovanja članov v drugih delovnih telesih, svetih javnih zavodov in podjetij ter daje soglasja oziroma mnenja k imenovanju njihovih direktorjev in ravnateljev. Potrjuje tudi plačo župana in daje mnenje glede predpisa o določitvi nagrad – sejnin, ki jih člani občinskega sveta, delovnih teles in nadzornega odbora dobijo za svoje delo. Statutarno pravna komisija obravnava vse občinske predpise in ugotavlja njihovo skladnost z ustavo, zakoni, statutom in drugimi veljavnimi akti. Komisija za vloge in pritožbe se posveča pritožbam in predlogom občanov in posreduje pri pristojnih organih za njihovo rešitev. Komisija za nagrade letno objavlja razpis za podelitev nagrad in na podlagi obravnave prejetih vlog pripravi predlog liste nagrajencev za sprejem na občinskem svetu.

Odbor za družbene dejavnosti obravnava zadeve s področij predšolske vzgoje, osnovnega izobraževanja, zdravstva, socialnega varstva, kulture, športa in mladinske politike. Odbor za finance in proračun je tisti, ki dodobra pretrese predlog občinskega proračuna in

Predstavniki v občinski svet izvoljenih list so opravili nalogo delovnih teles in pripomogli k sprejemu nujnih zadev

njegovih rebalansov, čeprav le-tega obravnavajo tudi vsi ostali odbori, vsak za svoje področje. Obravnava vse s proračunom povezane zadeve in sklepe, katerih vsebina ima finančne posledice na proračun, pa tudi poročila javnih zavodov, ki za svoje delovanje dobivajo del proračunskih sredstev. Odbor za gospodarske

dejavnosti se ukvarja s področjem kmetijstva, malega gospodarstva, turizma, stanovanjske problematike in poslovnimi prostori. Področja, ki jih obravnava Odbor za gospodarske javne službe, so v glavnem kanalizacija in čistilne naprave, vodovod, cestna infrastruktura, skupna komunalna raba, javna razsvetljava in pokopališča. Odbor za urejanje prostora in varstvo okolja pa obravnava vse predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju prostorskega planiranja (občinski prostorski akti), varstva okolja ter urejanja in gospodarjenja s prostorom.

Delovna telesa nimajo pristojnosti sprejemanja obvezujočih odločitev, pač pa zadeve, predvidene za odločanje na občinskem svetu, predhodno obravnavajo, oblikujejo o njih svoja stališča in se opredelijo glede predlogov sklepov, dajejo pa tudi nove pobude in predloge za urejanje zadev na svojih področjih. Tako predhodna obravnava je potrebna zato, ker v teh delovnih telesih, poleg občinskih svetnikov, ki jih sicer mora biti najmanj polovica, sodelujejo tudi t. i. zunanji člani, ki naj bi bili izbrani tako, da področje delovnega telesa poznajo tudi po strokovni plati.

Vse to spraviti pod streho čim prej po volitvah (prva seja mora biti realizirana v 20 dneh, v 45 dneh pa že mora biti imenovan tudi nadzorni odbor) ni mačji kašelj, saj dogovor o sestavi delovnih teles ni tako enostaven, kot

se zdi na prvi pogled. Poleg potrebne večine s strani članov občinskega sveta se namreč vedno upošteva še volilni rezultat, na podlagi katerega se listam določi, koliko od skupaj 57 mest, ki

Zgrafit - Sporočilo, ki trajno zavezuje

so na razpolago, jim pripada, koliko od tega svetnikov, koliko zunanjih članov in koliko predsednikov. Na to temo je običajno potreben več kot le en sestanek.

Ob kolikor toliko dobrem sodelovanju vseh, ki so v postopke vključeni, pa je seveda vse navedeno izvedljivo in v Idriji smo te naloge opravili pravočasno. Na prvi seji občinskega sveta, ki je bila že sredi oktobra, je bilo sprejeto vse potrebno za nadaljnje postopke. Imenovana je

Ivan Skrt, v tem mandatu edini že znani predsednik delovnega telesa (KMVI), je na drugi seji sveta predstavil predloge imenovanj

bila Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki ji bo predsedoval Ivan Skrt. Pripravila je vse potrebne predloge imenovanj, tako da je občinski svet na drugi seji 20. novembra že imenoval vsa delovna telesa. Na njihovih prvih sejah bodo člani med seboj imenovali predsednike, ki pa morajo biti člani občinskega sveta.

V zakonskem roku je bil imenovan tudi petčlanski nadzorni odbor,

ki ugotavlja, ali občinski organi, občinska uprava, sveti krajevnih skupnosti, javni zavodi, javna podjetja in drugi porabniki proračunskih sredstev s temi sredstvi in občinskim premoženjem poslujejo zakonito, učinkovito in gospodarno.

Ob izkazani volji po sodelovanju smo, kljub temu da delovnih teles pred drugo sejo sveta še ni bilo, našli način, da se je letos na tej seji sprejelo še nekatere nujne zadeve. Kar 12 točk je bilo na dnevnem redu, vlogo delovnih teles so po dogovoru opravili predstavniki svetniških skupin, ki so predlagano gradivo predhodno na skupnem sestanku obravnavali in se do njega opredelili. Kjer je volja, je tudi pot, pravi pregovor in res je temu tako, pa še pot je običajno bolj ravna. Da bi bila vsa mašinerija nared za zagon, pa ne smemo pozabiti še na vodstva krajevnih skupnosti, ki so sočasno v postopkih konstituiranja. Najkasneje 20 dni po volitvah je potrebno sklicati konstitutivne seje, kar je še naloga starih predsednikov. Vseh 10 krajevnih skupnosti je to postorilo v roku, imenovani so novi predsedniki in člani svetov so že pridno zavihali rokave. V Idriji so se morali takoj posvetiti organizaciji Barbarinega sejma, v Spodnji Idriji pa silvestrovanju. Naša udeležba na teh prireditvah bo spodbudna popotnica za njihovo nadaljnje delo. Barbarin sejem je že mimo, vabimo pa vas v Spodnjo Idrijo, da si ob polnoči pod milim nebom (držimo pesti za vreme!) nazdravimo in z dobrimi željami v srcu iskreno stisnemo roke.

Zgodba o fantu s čarobnim glasom

Robert Šabec

Nadvse dobro sprejet ter uspešen prednovoletni pop-operni koncert devetnajstletnega Žige Laknerja na Gimnaziji Jurija Vege v Idriji, katerega glavni sponzor je bil prav Kolektor, je bržkone zadosten razlog, da tokratno rubriko posvetimo prav temu nadebudnemu in glasbeno talentiranemu fantu. Na zadnjem nastopu se je idrijskemu občinstvu predstavil s skupno štirinajstimi skladbami in na oder v goste povabil tudi številne že uveljavljene slovenske glasbenike ter plesne skupine. V kolikor ob tem še dodamo, da ne gre za njegov prvi nastop, temveč je to že njegov skupno četrti samostojni koncert, pa je upravičenost njegove predstavitve le še dodatno potrjena.

Kdo je Žiga Lakner in šov Slovenija ima talent

Žiga je na slovenski glasbeni sceni postal prepoznaven pred nekaj več kot letom dni. Prelomni trenutek je zagotovo predstavljala udeležba na šovu Slovenija ima talent. »Vedel sem, da je to velika priložnost, saj oddajo spremlja ogromno ljudi. Odločitev, da se prijavim v šov, je bila po eni strani težka, saj se mi je v prvi sezoni oddaje Slovenija ima talent uspelo uvrstiti ravno do četrtfinala in me je bilo strah, kako bodo žiranti tokrat sprejeli moj glas. Na koncu sem se ob podpori družine in prijateljev le odločil, da se ponovno prijavim, saj me je zanimalo mnenje nove žirije. Vsi so verjeli vame in zdelo se mi je, da je vredno poskusiti,« svojo sprva težko odločitev o ponovnem sodelovanju na tem odmevnem dogodku komentira Žiga. Potek dogodkov v nadaljevanju je pokazal, da je bilo poskus še kako vredno ponoviti. Sledila je namreč njegova dolga ter uspešna pot vse do finala. V Novi Gorici je potekal predizbor, nato sprejem na avdicijo ter nastop pred glavno žirijo v ljubljanski operi. Še danes iskreno prizna, da je

bila trema takrat sicer močno prisotna, a jo je s svojo načrtovano glasbeno točko več kot le uspešno pregnal. »Po končanem petju je dvorana vstala in mi ploskala. Takrat sem vedel, da sem na pravi poti. Komentarji žirije so bili pozitivni. Dobil sem 3-krat DA in se uvrstil v naslednji krog – četrtfinale,« z navdušenjem pove Žiga. Po zaključku avdicije so žiranti ponovno zasedali in med nastopajočimi izbrali trideset polfinalistov, med katerimi je bil tudi idrijski pevec. V nadaljevanju se je odločil za pesem You raise me up in ponovno zmagal. »Oblile so me solze sreče. Še danes sem hvaležen vsem, ki so takrat glasovali zame, me poslali direktno v finale oddaje in mi omogočili, da se sanje nadaljujejo,« svoja občutenja komentira Žiga.

Sledile so skrbne priprave in sam nastop v finalu, ki pa se kljub odličnemu nastopu žal ni zaključil z zmago. Vseeno pa je bil Žiga Lakner deležen več kot le dobrega sprejema in prve prave prepoznavnosti na domači glasbeni sceni. Pričelo se je javno govoriti, da se na odru ni predstavil katerikoli bolj ali manj talentirani mladenič, ki se pomeri na takšnem ali drugačnem šovu, temveč je bila domala celotna Slovenija seznanjena z dejstvom, da je Žiga Lakner tiste vrste pevec, ki ga je narava obdarila s posebnim talentom, z nadvse redko obliko moškega pevskega glasu, ki se imenuje kontratenor.

Kaj je kontratenor in učenje (solo) petja

Žiga ve povedati, da bi kontratenor lahko pogojno definirali kot visok ženski glas – sopran – in da so moški

z glasom kontratenorja nadvse redki. Rodil naj bi se le eden na dva milijona. Po njemu znanih podatkih jih je vsega skupaj le okoli petintrideset. Ob navedbi tovrstnih statističnih podatkov Žiga praviloma vedno še pristavi, da bržkone nekaj že mora biti na pripovedovanju, da se s tem darom rodiš, precejšen pomen pa pripisuje tudi temu, da se glas vzdržuje in se tudi uči pravilne tehnike petja. Sam je že kot majhen otrok nadvse rad prepeval in v osnovni šoli pričel redno obiskovati vaje pevskega zbora. Prav tam je posebnost njegovega glasu prva opazila učiteljica zbora Elizabeta Lampe. Sledili so prvi nastopi s solo točkami. Kasneje se je zanj zavzela tudi profesorica na glasbeni šoli Tonja Brenčič. Žiga se je seveda vpisal tudi v glasbeno šolo ter se pod njenim strokovnim vodstvom pričel še izdatneje ukvarjati s petjem. V minulem letu je postala njegova mentorica solo petja priznana estradnica in profesorica glasbe mag. art. Alenka Gotar. Žiga dvakrat tedensko obiskuje učne ure v Domžalah, ki jih dopolnjuje s samostojnim delom doma. Kljub njegovi mladosti so v zadnjem času vse pogostejši tudi nastopi, ki prav tako zahtevajo izdatno mero priprav. Poleg že v uvodu omenjenih koncertov se je Žiga predstavil tudi občinstvu v športni dvorani Stožice, nastopil pred takratno prvo damo Slovenije Barbaro Miklič Türk, njegovemu glasu so dvakrat prisluhnili v predsedniški palači s predsednikom Pahorjem na čelu, predstavil se je v hotelu Jožef, zapel v duetu z vrhunsko pevko Alenko Gotar na Čarobnem dnevu v Volčjem potoku in še bi lahko naštevali. Načrtov in želja glede

Častna gosta na koncertu sta bila predsednik sosveta Kolektor Group Stojan Petrič in nekdanji ameriški veleposlanik v Sloveniji Joseph A. Mussomeli.

nastopov v prihodnje mu seveda ne manjka. Njegova največja želja je, da bi nekoč zapel in stal na odru z Anno Netrebko ali skupino Il Divo. »Najbolj si želim, da bi se mi nekoč v življenju to uresničilo. Ni važno kje in kdaj, važno, da bi se mi,« o svoji največji želji pove Žiga. Na njegovih nastopih je vse številčnejši tudi repertoar skladb, ki jih izvaja. Najbližje pa so mu še vedno že omenjena You raise me up, Time to say goodbye, Traviata, Fantom iz opere, Nessun dorma, Granada ter različne slovenske popevke.

Poleg izdatnega dela na glasbenem področju pa je letošnje leto zanj prelomno tudi na področju izobraževanja. V prihodnjem letu namreč zaključuje srednjo strojno šolo v Idriji in potrebna bo skorajšnja odločitev, kam naprej. Svojih študijskih načrtov še ne želi deliti z javnostjo, sam pri sebi pa bržkone vse bolj zavzeto razmišlja o nadaljevanju izobraževanja na področju glasbe. »Glasba mi pomeni del življenja. Brez glasbe si življenja niti ne predstavljam. Je del mojega vsakdana, saj vsak dan prepevam in poslušam ter iščem ideje za nov repertoar,« pri tem rad pove Žiga. Od srca mu lahko le zaželimo, da si morebiti prav v svetu glasbe poišče svojo bodočo ustvarjalno in življenjsko pot ter tako njegove sanje dejansko postanejo resničnost.

Leopold Cvek (1814–1896)

Domen Prezelj

V zgodovini slovenske glasbe je veliko skladateljev, ki niso zapustili obsežnejšega ustvarjalnega opusa in niti v glasbenem smislu niso vplivali na naslednje generacije. Vendar tudi »mala« skladateljska imena soustvarjajo zgodovino glasbene umetnosti na Slovenskem. Večkrat postanejo ključ za razumevanje določene glasbene situacije, še posebej tiste na podeželju, kjer so navadno združevali svojo ustvarjalno funkcijo z mestom domačega organista. Eden takšnih »malih mojstrov« je bil Idrijsčan Leopold Cvek, čigar pesmi še dandanes prepevajo na slovenskih korih, zlasti v božičnem času. Kljub temu je ostala dvestota obletnica skladateljevega rojstva prezrta tako v rodnem kraju kot v muzikološki stroki.

Podobe slovenske glasbene kulture na začetku druge polovice 19. stoletja niso oblikovali le najpomembnejši slovenski skladatelji tistega časa, temveč jo je v veliki meri dopolnjevalo celotno narodovo glasbeno življenje, ki ga je s svojim ljudskoprosvetnim delovanjem ustvarjal širok krog skladateljev – učiteljev. Eden takih tvorcev slovenske poljudne umetne glasbe je bil skladatelj Leopold Cvek. Njegovo življenje in delo pripadata času, ko je glasbeno delo še v veliki meri obremenjevala dediščina klasicističnega obdobja tako v izvajalski praksi kot v neizrazitih ustvarjalnih merilih. Leopold Cvek je deloval v času razgibanega zgodovinskega dogajanja v Avstriji in slovenskih deželah. Te so bile sestavni del Habsburške monarhije. Razmah čitalniškega gibanja na celotnem slovenskem območju v šestdesetih letih 19. stoletja je odločilno vplival tudi na glasbeno življenje. Cvek je svojo prvo tiskano zbirko pesmi izdal leta 1851. Poleg Riharjevih zbirk »Vishe sa Svete pesmi« iz let 1844 in 1845 so bile v sredini 19. stoletja Cvekove pesmi med najpogosteje izvajanimi cerkvenimi skladbami na korih slovenskih podeželskih cerkva. Leopold Cvek se je rodil 9. novembra 1814 v Idriji kot drugi sin učitelja Antona in domačinke Franciške Kogej. Leopoldov dedek, Primož Cvek, je v Idrijo prišel iz Ljubljane leta 1779. Kot šolski sluga je najprej deloval na ljubljanski normalki, po opravljenem učiteljskem tečaju pa je nastopil učiteljsko službo v Idriji. Primožev prvorojenec Anton je v Idriji obiskoval osnovno šolo in kasneje tako kot oče služboval na idrijski ljudski šoli. Rudarska Idrija je bila tedaj drugo največje mesto dežele Kranjske z

bogatim kulturnim življenjem, še posebej glasbenim. Znano je, da so rudarji glasbo vseskozi cenili, jo potrebovali in da so bili med njimi mnogi glasbeniki, ki so radi prepevali ali igrali na kak instrument ter celo

Leopold Cvek
(1814–1896)

ter leta 1832, ko mu je bilo 18 let, dobil spričevalo o dokončanem študiju teh instrumentov. Po dovršenem 6-mesečnem pripravniškem tečaju za učiteljskega kandidata na »vzorni šoli« v Ljubljani je Cvek leta 1836 nastopil svojo prvo službo na idrijski ljudski šoli. Tu je bil sedem mesecev neplačan učiteljski pomočnik – slabo, a za tisti čas običajno delovno mesto bodočih učiteljev. V letih od 1837 do 1840 je bil najet kot privatni učitelj in organist v bližnjem Črnem Vrhu. Tu je vodil tudi mešani zbor. Medtem je v Ljubljani opravil konzistorialni učiteljski izpit, na pravo službo z učiteljsko plačo pa je moral počakati še nekaj časa. Leta 1840 ga je šolski nadzornik sprejel za učiteljskega pomočnika v Senožeče, kjer je Cvek ostal komaj sedem mesecev. Svojo prvo pravo službo je dobil v Dolu pri Ljubljani, kjer se je leta 1842 poročil z domačinko Marijo Velepec. Od tod je odšel leta 1843 na Vrhniko, kjer je nasledil skladatelja Jurija Flajšmana (daljni sorodnik saksofonista Primoža Fleischmana). Z dekretom ljubljanskega konzistorija

je bil Leopold Cvek 16. aprila 1849 poslan v Cerklje na Gorenjskem, tedaj že kot izprašani učitelj. Zakaj kar sredi šolskega leta, ni nikjer zapisano, lahko pa sklepamo, da so pijančevanje, dolgovi in »druge sleparije« njegovega predhodnika Karla Terčka presegle mejo, ki so jo bili njegovi predstojniki še pripravljeno tolerirati.

Znano je, da je bil Cvek dober učitelj. Poznal je prizadevanja Andreja Praprotnika v zvezi s slovensko pedagogiko. Njegov prispevek slovenskemu šolstvu je pesmarica Napevi za cerkev, šolo in kratek čas (1855). Poleg tega je izumil metodo premičnih tablic za pouk zlogovanja in branja. Kot uspešen pedagog je Cvek v času delovanja v Cerkljah dobil od ljubljanskega konzistorija naziv »vzorni učitelj« (Musterlehrer), čeprav je bil kot učitelj zelo strog in je neposlušnost svojih učencev večkrat kaznoval s palico. Nemirnemu učencu je stisnil glavo med svoja koščena kolena in mu »krepko namazal tisti

del telesa, ki ni pri miru sedeti mogel«. Cvek si je za dobro petje močno prizadeval, saj je kot učitelj že v šoli poučeval za glasbo nadarjene učence. Dve leti po prihodu v Cerklje je izdal svojo prvo tiskano zbirko Napevi za svete pesmi (1851). Le štiri leta kasneje je izdal mnogo pomembnejšo zbirko z naslovom Šestdeset pesem z napevi za cerkev, šolo in kratek čas in z njo poskrbel za eno prvih otroških pesmaric na Slovenskem.

Z dekretom ljubljanskega konzistorija je bil Cvek leta 1854 premeščen na Brezovico pri Ljubljani, vendar se je še istega leta vrnil v Cerklje, kjer so mu povišali dohodke. Vavken v svojem poročilu navaja, da je Cvek zapustil Cerklje zaradi neplačanih mrliških ogledov. Vendar se ne zdi verjetno, da bi bili razlogi za njegov odhod materialne narave, saj je bil za tisti čas zelo dobro plačan in je šel glede plačila na slabše, čeprav tudi na Vrhniki ni bil občinski revež, kakor so bili mnogi učitelji v majhnih in revnih farah. Če primerjamo Leopoldovo plačo z učiteljsko plačo njegovega očeta, ki je tedaj še služboval v Idriji, vidimo, da ni bil veliko na slabšem. Tudi na Vrhniki so Cveka cenili kot izvrstnega musicusa. Od tam se je leta 1874 preselil na predmestno šolo pri Sv. Petru v Ljubljani, kjer je bil leta 1879 upokojen. Cvek je vse do leta 1892, ko je hudo zbolel, deloval kot pomožni učitelj in organist v Ljubljani. Umrli je v pozni starosti, 2. septembra 1896.

V tiskih je Cvek izdal 130 pesmi. Le 28 jih je za mešani zborovski sestav, ostale so za eno- ali dvoglasno petje z orglami. Zbirke z napevi so v tiskih izšle v naslednjem časovnem zaporedju:

- Napevi za svete pesmi so v založbi Jožefa Blaznika izšli leta 1851.
- Šestdeset pesem z napevi za cerkev, šolo in kratek čas je izdalo Društvo sv. Mohora v Celovcu leta 1854.
- Napeve k pesmam za cerkev, šolo in kratek čas je ista založba izdala leta 1855.
- Zbirko 12 cerkvenih pesem je založil J. Gionti v Ljubljani leta 1872.
- Zbirka z naslovom Pet božičnih pesmi je izšla v založbi Jožefa Blaznika leta 1878.

№ 2. Božična. II. 3

Andantino.

Solo

Slava na vi-sa-vi An-gel-je-je. Mir lju-dem v na-

Tutti.

ra-vi O-cna-mu-je-je. Zar-neba se v-tri-rya V-ldge tam-ri-

noč. Sam Bog prosi-je. Si-na Ne-nem za-je-mo-č.

2. 3.

Prvi greh pogubil
Bel je celo svet.
Sam Bog je obljubil
Nas rešiti spet.
To se je spopolnilo.
Ljudstvo slavo pej!
Jezusa rojilo
Se neba' nevoj.

Sereno zahvalimo
Se božični čas.
Jezusa prosimo.
Da se vsmili nas.
Ker nas toliko ljubi
Prišel iz neba.
Naj se ne pogubi
Nihče zdaj zariva!

Jož. Tomžič

Kadrovska politika se obrača na bolje

Porast štipendij

V idrijski občini so že lani obravnavali dokaj zaskrbljujoče stanje kadra. Čeprav v tako kratkem času še ni mogoče pričakovati bistvenih sprememb, kajti za šolanje je potreben daljši čas, se je pa vendarle veliko spremenilo v štipendiranju. To je hkrati tudi jamstvo, da bo vsaj v določenem času stanje drugačno.

Podjetja in ustanove so analizirale potrebe po kadrih in globlje segle v žepo po sredstvih za štipendije. Tako letos štipendirajo na visokih šolah dva in polkrat več študentov kot lani, na srednjih šolah pa znaša porast kar 150 odstotkov. Znatni so tudi premiki v socialni strukturi štipendistov, ki se je močno spremenila v korist študentov iz kmečkih in delavskih družin. Teh je kar 65 odstotkov, če jim dodamo še otroke upokojencev, pa celo 80 odstotkov. Treba je upoštevati tudi dejstvo, da so postala podjetja pri dodeljevanju štipendij dokaj previdna in zahtevna. Kandidate izbirajo na podlagi testiranja, med študijem pa zahtevajo določene terminske rezultate in uspehe.

Na splošno beležijo tudi napredek v višini štipendij. Te so dosegle povprečje 15.000 dinarjev, kar pa še vedno ni zadovoljivo. Na tem področju je bil torej storjen korak naprej. Bilanca pa bi bila gotovo še ugodnejša, če bi imela podjetja urejeno kadrovsko službo. Toda v tem pogledu je v občini zaenkrat samo ena bela vrana. Tudi še ni mogoče reči, da so vse delovne organizacije spremenile odnos do štipendiranja. Tega ne bi mogli trditi za manjša podjetja predvsem v trgovini, gostinstvu in obrti.

(Ib), Primorske novice, 9. oktobra 1964

Idriji se za prihodnje leto obetajo Pestre prireditve

Že več let vlada v Idriji na področju športnih in kulturnih prireditev

precejšnje mrtvilo. Kot kaže bo prihodnje leto drugače. Ponovno bo organiziran idrijski teden z vrsto prireditev, ki naj bi bil ob zaključku šolskega leta in trajal tja v prve dni julija.

Na idrijski gimnaziji bo prihodnje leto deseta matura. Proslavi naj bi priključili še 65-letnico idrijske realke. To bi bila priložnost, da bi se zbrali v Idriji vsi še živeči maturanti bivše realke ter vsi maturanti povojne gimnazije. Poživili naj bi tudi festivale idrijskih čipk. V ta namen so že izvolili poseben pripravljalni odbor v okviru turističnega društva. Ob festivalu in njegovih prireditvah se bodo zbrale v Idriji številne čipkarice iz vseh krajev Slovenije.

Tudi sindikalna godba na pihala pri idrijskem rudniku bo praznovala prihodnje leto svoj jubilej. Zato bo pripravila vrsto koncertov. Proslavi pa se bo pridružil še republiški festival godb na pihala, ki naj bi bil v Idriji.

Bolje naj bi pripravili tudi razne programe prireditev za dan rudarja in dan borca, ki si sledita drug drugemu. To seveda terja sodelovanje in aktivnost prosvetnih, športnih in drugih organizacij.

(Ib), Primorske novice, 18. december 1964

Z geološkimi raziskavami in globinskim vrtnanjem so v idrijskem rudniku odkrili

Nova nahajališča rude

V rudniku živega srebra v Idriji so že več let zaskrbljeni zaradi očitnih znakov pojava živossrebrne rude, ki jo kopljejo že skoraj 500 let. Pred dvema letoma so sicer odkrili nova ležišča približno 2 in pol kilometra od sedanjega rudnika v globini 400 m, toda ondotni sloji bi po dosedanjih ugotovitvah zadoščali le za eno ali dve desetletji.

V zadnjih mesecih pa so z geološkimi raziskovanji s pomočjo globinskih vrtnanj našli nova ležišča živossrebrne

rude približno 7 km od sedanjega rudnika, in sicer v globini okoli 100 metrov. Zdaj raziskujejo podrobneje, kolikšen obseg zavzemajo nova ležišča, kako debeli so sloji rude in kakšna je njena kakovost. Po prvih ugotovitvah so nova nahajališča bogatejša kot ruda, ki jo kopljejo prav pod Idrijo že od leta 1497. Na vsak način vsebujejo nova nahajališča toliko živossrebrne rude, da je rudniku zagotovljeno obratovanje najmanj do leta 2000.

Nova ležišča potrebuje rudnik tudi zaradi vedno večjega povpraševanja po živem srebru. V zadnjih treh letih je poskrbel za dvig proizvodnje z razširitvijo zmogljivosti jame in topilnice ter z dvema novima rotacijskima pečema. Druga, ki so jo predali obratovanju letošnjo pomlad, omogoča boljše izkoriščanje zlasti siromašnejše rude. Odkar obratuje ta peč, se je proizvodnja rudnika povzpela na povprečno 55 ton živega srebra mesečno. Tako bodo v rudniku lahko odslej pridobili letno okrog 660 ton te dragocene kovine, medtem ko so jo v zadnjih treh letih okrog 550 ton in pred letom 1960 samo 460 ton letno.

Za nadaljnje povečanje proizvodnje govori tudi naraščajoča cena živemu srebru na svetovnem trgu. V leti dni se je skoraj podvojila. Lani septembra je znašala okrog 185 dolarjev za steklenico, letos pa že 355 dolarjev.

Zaradi večjega povpraševanja nameravajo v rudniku zgraditi še tretjo rotacijsko peč, ki naj bi začela obratovati v letu 1967 ali najpozneje leta 1968. Že prihodnje leto bodo začeli iz sedanjega sistema rovov kopati nov rov proti 2,5 km oddaljenemu nahajališču rude, da zanj ne bo treba odpirati novega jaška in bodo njegovo rudo transportirali do peči kar po dosedanjih rudniških napravah. Računajo, da bodo ta nova ležišča rude že začeli izkoriščati okrog leta 1970, medtem ko bodo tista, ki so oddaljena 7 km, začeli izkoriščati v približno 10 letih. Predvidevajo tudi, da bo rudnik po letu 1970 lahko dajal letno okrog 800 ton živega srebra.

(Jl), Primorske novice, 6. november 1964

Malo drugačni ...

Anka Vončina

Prazniki so pred vrati. Iz dneva v dan se prepuščamo njihovi radosti. Preveva nas toplina, umirjeno pričakovanje, veselimo se obrata, ki nam bo prinesel nove luči. Obdarjamo se z iskreno pozornostjo, bližino, ljubeznijo ... Več kot običajno smo v mislih z njimi, ki niso vedno ob nas. Tudi to šteje. Ob različnih vzgibih nam misli nenadzorovano poletijo in pletejo se mreže ne le fizične povezanosti ... kakšni pa so prazniki pri družini jegličev?

Jegliči so cvetlične družine. Da so zgodnje pomladanke, nam govori njihovo latinsko ime: Prim(u)la – prva. Prva od prvih je trobentica. A družina, ki jo imam danes v mislih, je precej samosvoja. Običajno družina živi skupaj, a ta nikoli. Le otroci so kot povsod podobni tako očetu kot mami, nekateri mogoče malce spominjajo na staro mamo, včasih na katerega izmed stricov ...

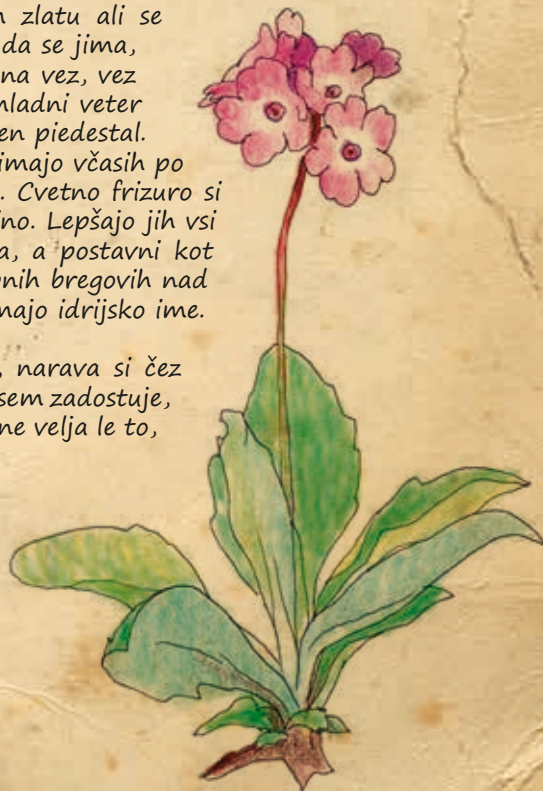
Mama »posebnežev« je nežna vijolična cvetka, ki prebiva v naših grapah. Ljubi senco, vlago in hladen skalni objem. Ko v aprilu k nam prileze pomlad, polepša s skopo prstjo in mahom obraščene skalne razpoke nad Divjim jezerom, ob Idrijci in njenih pritokih. Samo slovenski jeglič je to – kranjski!

Njen ljubi živi čisto drugje. Domovanja si izbira na s soncem ogretil pomladnih robah. Nižave mu niso povšeči, uživa na skalnih sončnih prisojah. Njegovi cvetovi so zlati. Tudi on med prvimi v pomladi privablja medu lačne žuželke s svojim nektarjem. Ponaša se s skoraj ošabnim imenom – lepi jeglič ali avrikelj.

Čeprav različna, sanjata svojo ljubezensko zgodbo. Veže ju še iz časov, ko sta se srečala visoko nad Idrijco. Tam v pečinah se njuni bivališči najbolj približata. Ona je na severni, on pa na južni strani iz gozda štrlečih parobkov. V sončnih dneh ju obiskujejo oprasovalci. Posedajo na avrikljevem zlatu ali se napajajo v kranjskem škrlatu. In včasih se posreči, da se jima, čeprav različnima, rodi skupno dete. Otroci so njuna vez, vez po ljubečem objemu večno hrepenečih staršev. Pomladni veter položi njihove poljube v zibko na malokomu dostopen piedestal. Njuni otroci so najlepši. Svoje zelene listne plaščke imajo včasih po očetovo poprhan, včasih pa po materino zloščene. Cvetno frizuro si ovijejo v škrlat ali jo namočijo v jantarjevo medovino. Lepšajo jih vsi možni vmesni odtenki. Ti otroci, nežni kot mama, a postavni kot oče, bivajo nekje med soncem in senco, v nedostopnih bregovih nad idrijskimi grapami. Križanci so le še bolj naši, saj imajo idrijsko ime.

Njihovi prazniki bodo naravni, umirjeni, spokojni, narava si čez zimo nabira novih moči, potrebnih za novo rast. Povsem zadostuje, da jih, čeprav različne, povezujejo ljubeče misli. Saj ne velja le to, kar se vidi na prvi pogled.

Enako naj dobre misli nas vseh, enakih in različnih, bližnjih in daljnih, spletejo goste, trdne in prehodne mostove. Ponudimo roko prvi in srečno!

Srečanje Botaničnega društva Slovenije – Wraberjev dan

Anka Vončina

Botanično društvo Slovenije združuje slovenske ljubitelje botanike. Svoj sedež ima na Biotehnični fakulteti v Ljubljani, ustanovljeno pa je bilo leta 1998 na predlog prof. Toneta Wraberja, velikega prijatelja Idrije. Namen društva je pospeševanje botaničnih raziskav, povezovanje profesionalnih in amaterskih botanikov ter ljubiteljev botanike ter skrb za širjenje botanične kulture na vseh področjih družbe. Društvo sodeluje v naravoslovnih akcijah, prireja strokovne ekskurzije, predavanja in izdaja revijo *Hladnikia*, ki jo brezplačno prejemajo njegovi člani. V reviji izhajajo floristični, vegetacijski in drugi botanični prispevki.

Letos je v sodelovanju z Muzejskim društvom in Mestnim muzejem Idrija v razstavišču Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg društvo priredilo vsakoletno srečanje članov in simpatizerjev. Ljubitelji žive in nežive narave na Idrijskem mu to gostovanje, spominsko in častno poimenovano po Tonetu Wraberju, tako rekoč dolgujemo. Idriji je posvetil veliko svojega raziskovanja, vodil pa nas je tudi na naravoslovne ekskurzije, nas poučeval, usmerjal in nam svetoval, nas seznanjal z našo zgodovino in še bi lahko naštevali. Nenazadnje je bila njegova tudi zamisel o nujnosti v živo predstaviti naravo s spominskim botaničnim vrtom.

Izjemno dobro obiskano srečanje je potekalo v soboto, 8. novembra 2014. Nabralo se je več kot šestdeset slušateljev, članov in nečlanov botaničnega društva iz cele Slovenije, ki Idrijo in njeno botanično preteklost dobro poznajo. Po uvodnih besedah predsednice Muzejskega društva Idrija, Martine Peljhan, so prizadevni člani najprej predstavili letošnje jubilate. Igor Dakskobler je spregovoril o treh botaničnih mušketirjih – sedemdesetletnikih – Amadeju Trnkoczyju, Branku Zupanu

Botaniki dr. Jože Bavcon, direktor Botaničnega vrta v Ljubljani, dr. Vlado Ravnik, upokojeni univerzitetni profesor botanike, in dr. Nada Praprotnikova, upokojena muzejska svetnica za botaniko v Prirodoslovnem muzeju

in Rafku Terpinu, Nada Praprotnik je predstavila bogato življenje devetdesetletnika Vlada Ravnika, ki je srečanju tudi prisostvoval. Trije predavatelji, Fabrizio Martini, Mitja Kaligarič in Igor Dakskobler, pa so skupaj opisali zanimivo življenjsko pot sedemdesetletne zamejke Marine Pertot, ki jo poznamo tudi kot dolgoletno predsednico planinskega društva CAI Trst.

Ivica Kavčič in Tinka Gantar sta se sprehodili po desetletni poti Scopolijevega spominskega vrta in se spomnili še drugih obeležij naravoslovcev v Idriji, geolog Jože Čar pa nam je predstavil njegovo strokovno sodelovanje z botaniki in gozdarji na malo drugačen

način. Elvica Velikonja, poznavalka Trnovskega gozda in velika prijateljica Idrije, nas je popeljala na botanične poljane Čavna in Male gore.

Nejc Jogan nam je skušal razložiti, kako je danes z znanstvenimi imeni naših orhidej, Matej Lipovšek pa nam je poročal o novih spoznanjih v rodu močvirnic. Predstavljena nam je bila še zanimiva knjiga Rastlinstvo življenjskih okolij v Sloveniji, o kateri nam je spregovoril soavtor Branko Vreš, Jošt Stergaršek pa nas je popeljal med rastlinami Notranjskega parka.

Po koncu predavanj, ki so se zaradi zanimivih vsebin končala pozneje, kot smo načrtovali, smo družno preizkusili še tipične idrijske jedi –

smukavc in žlikrofe. Že v temi smo obiskali nastajajočo naravoslovno zakladnico v »botaničnih Atenah« in njene razstave Flora Carniolica. Po razstavi fotografij lišajev in slik gob akademskega slikarja Rafka Terpina nas je srčno popeljala profesorica Marija Bavdaž. Seznanili smo se tudi z življenjem v pradavnini in s problematiko zastrupljanja z živim srebrom.

S srečanjem smo slovenskim botaničnim znanstvenim krogom potrdili trdne temelje in vitalno življenje naravoslovja v Idriji, ki je, odkar obstaja, prežeta z njim. Zaključili smo z mislijo – preživeli smo prelep dan v družbi ljudi, ki dobro mislimo. Vsi so nam obljubili, da še pridejo.

Zadnja leta ni Ljubljanskega maratona brez Kolektorjeve ekipe tekačic in tekačev. Da je bilo tudi letos tako, je poskrbelo 283 ljubiteljev teka, ki so se udeležili 10, 21 ali 42 kilometrov dolge preizkušnje. Skupaj so pretekli 4064 kilometrov. Največ, kar 188, se jih je udeležilo 10-kilometrskega rekreativnega teka, 86 jih je teklo polmaraton, torej 21 kilometrov, 9 maratoncev pa se je spopadlo z najdaljšo, 42-kilometrsko progo. Se vidimo drugo leto na 19. Ljubljanskem maratonu.

Inženirska zbornica Slovenije je na Gimnaziji Jurija Vege Idrija pripravila dogodek Inženirji bomo!, s katerim med slovenskimi dijaki promovira tehnične in naravoslovne poklice in inovativnost. Glavni namen je mlade navdušiti za ustvarjalnost v tehničnih poklicih, ki nas bo vodila k dvigovanju dodane vrednosti in konkurenčnosti. Svojo karierno zgodbo in vpogled v inženirski vsakdanjik sta dijakom poleg ostalih sogovornikov kot predstavnika Kolektorja predstavila mag. Valter Leban, član uprave koncerna Kolektor, in Marko Jager, projektni nabavnik, tudi zmagovalec Zaposlitvenega izziva.

Veleposlanica Republike Slovenije v Zvezni republiki Nemčiji, njena ekscelencna Marta Kos Marko, je obiskala Kolektor Missel Insulations v Fellbachu v Stuttgartu. Ob tej priložnosti je Rado Starc, direktor podjetja KMI, veleposlanici predstavil enega od treh Kolektorjevih proizvodnih podjetij v Nemčiji ter ji razkazal proizvodnjo, kjer Kolektor pod blagovno znamko Missel razvija, proizvaja in prodaja visokokvalitetno toplotno, protipožarno in protihrupno cevno izolacijo. Visoki gostji je Rado Starc demonstriral posebnosti Misslovih nišnih izdelkov, katerih glavne razlike v primerjavi s konkurenčnimi izdelki so enostavna vgradnja (t. i. Plug-and-Play), patentirane rešitve samega produkt-dizajna in fleksibilnost, ki jo ponazarja zmožnost dobav več kot 1000 različnih izdelkov v samo 24 urah od naročila.

Podjetja Kolektor ATP, Kolektor Orodjarna, poslovna enota Postojna, in Fluidmaster so v predprazničnem času svojim najboljšim sodelavcem podelila prstane kakovosti in se spomnila jubilejantov in »novopečenih« upokoencev. Prstane kakovosti so prejeli Suzana Rendulič iz Kolektor ATP-ja, Mitja Smrekar iz postojnskega dela Kolektor Orodjarne in Marjanca Mihelj iz Fluidmastra.

Kolektor Etra je pripravila prodajno konferenco, ki so se je udeležili prodajni predstavniki s Švedske, Norveške, Danske, Nemčije, Nizozemske, Belgije, Švice, Slovaške, Romunije, Avstrije, Estonije in Libije, prodajni komercialisti, predstavniki nabave, ključni kadri s tehničnega in proizvodnega področja ter področja zagotavljanja kakovosti, vodstvo Kolektor Etre in koncerna Kolektor. Udeleženci prodajne konference so se seznanili s tehničnimi novostmi pri obvladovanju hrupa, ugotovitvami pri uporabi različnih vrst pločevine, vplivom zalog na poslovanje, predvsem pa s predstavitvami dosežkov in izzivov na posameznih trgih. Ključni točki pa sta bili uskladitev plana za leto 2015 in določitev glavnih aktivnosti, ki bodo potrebne za doseg ambiciozno zastavljenih ciljev, saj načrtujejo, da bo prodaja v prihodnjem letu za kar 13 odstotkov višja od tiste v letošnjem letu. Do oktobra jim je uspelo pridobiti naročil za skoraj polovico plana za leto 2015, ob tem pa imajo tudi že nekaj napovedi novih pogodb. Trenutno v Kolektor Etri intenzivno delajo na povečevanju tržnega deleža v Veliki Britaniji, ki je zanje še vedno nov trg, saj so nanj vstopili šele pred dvema letoma, in v Nemčiji, ki zaradi velikosti predstavlja izreden potencial, ki pa ga bodo lahko izkoristili le, če se bodo uspeli prilagoditi visokim zahtevam glede kakovosti. Letos jim je uspelo pridobiti precej naročil za velike transformatorje, tako da bo proizvodna enota, kjer izdelujejo največje transformatorje, najverjetneje polno zasedena.

Kolektor Kautt & Bux se ponaša z najboljšim pripravnikom za urejevalca strojev in opreme v Nemčiji (Best Apprentice in Germany) in s tem tudi z najboljšim pripravnikom v pokrajini Baden-Württemberg. Ta naziv si je prislužil Marcel Gornik, ki ga njegovi mentorji opisujejo kot "resnično izjemno osebo, ki ne le reagira, ampak deluje samoiniciativno in ima svoje ideje". Usposabljanje mladih je v Kolektor Kautt & Buxu vedno igralo pomembno vlogo. Podjetje je letos prvič ponudilo to 2-letno pripravništvo s poudarkom na obdelovanju kovin in umetnih mas. Urejevalci strojev in opreme skrbijo za nastavitve strojev in opreme, menjavo orodja in samo delovanje stroja. Poskrbijo tudi, da delo teče nemoteno, preverjajo funkcije strojev in skrbijo za njihov pravilen zagon. Poleg tega tudi nadzorujejo proizvodni proces.

Koncern Kolektor je tudi letos sredstva, namenjena za poslovna darila, raje namenil tistim, ki jih najbolj potrebujejo. Kot družbeno odgovorno podjetje je donacijo namenil lokalni skupnosti, natančneje Rdečemu križu Slovenije, območnemu združenju Idrija, za nakup košaric dobrin v humanitarni akciji Praznik v vsak dom in trem družinam, ki pomoč najbolj potrebujejo, ter Zvezi prijateljev mladine Idrija in projektu Botrstvo.

Področje energetike in industrijske tehnike pridobiva v okviru koncerna Kolektor čedalje pomembnejšo vlogo. V prihodnjih letih nameravajo na tem segmentu pomembno razširiti obseg svojega poslovanja in svojim partnerjem ponuditi nove rešitve in produkte. Podjetje Kolektor Sisteh je nastalo z združitvijo podjetij Kolektor Sinabit in Kolektor Synatec z namenom utrditve položaja vodilnega slovenskega ponudnika rešitev, storitev in opreme za potrebe avtomatizacije in informatizacije v industriji in gospodarstvu. Vizija novega podjetja je razvoj tehnološko naprednih in inovativnih rešitev na širšem mednarodnem trgu, vključno s tehnološkim inženiringom za različne panoge industrije, energetike, zgradb in komunalne infrastrukture. Prodajni program vključuje tudi elektronsko in elektrotehnično opremo podjetij, ki jo Kolektor Sisteh zastopa v Sloveniji in tujini, ter lastne naprave in sisteme za avtomatizacijo in informatizacijo procesov, strojev in naprav.

Poslovanje koncerna Kolektor

Anica Uršič Vončina

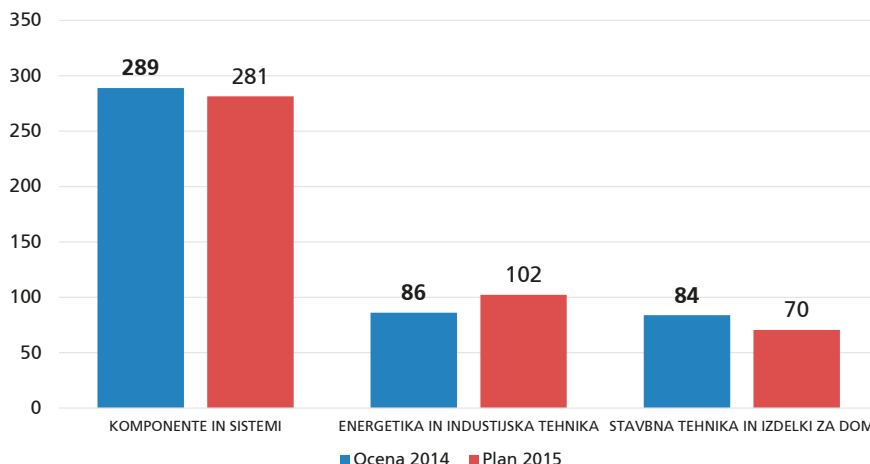
Prodaja koncerna Kolektor bo v letu 2014 presegla 450 milijonov evrov, kar je več, kot je bilo načrtovano. Plan prodaje za leto 2015 je ob upoštevanju obstoječih programov in brez morebitnih novih akvizicij na podobnem nivoju. Ob pričakovanju nekoliko nižjih prodajnih cen to pomeni fizično večji obseg proizvodnje. Za to bo v koncernu skupno zaposlenih približno 3100 sodelavcev, od tega skoraj 900 v tujini.

Prodaja v 2014
preko 450 Mio EUR

Koncern proda 20 % vse realizacije na slovenskem trgu, nato sledijo Evropa, Azija in Amerika. Turboinštitut ima kupce tudi v Afriki.

Prodaja po divizijah v Mio EUR

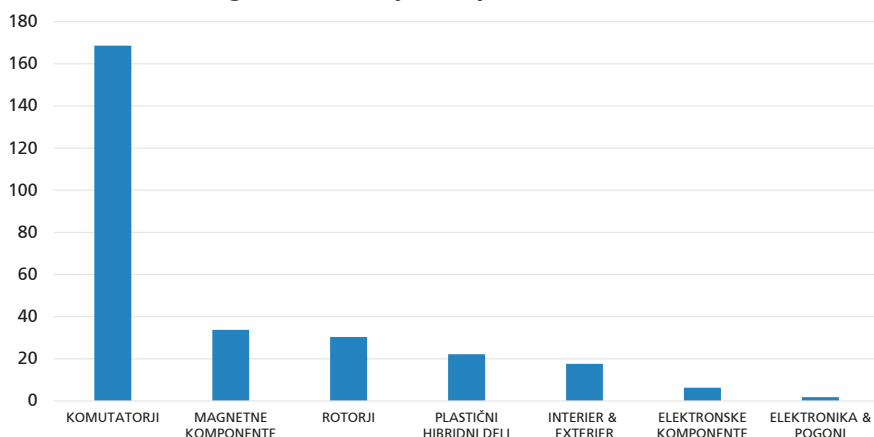

Komponente in sistemi

Več kot 60 % oziroma okrog 280 milijonov evrov prodaje koncerna prispeva divizija Komponente in sistemi oziroma avtomobilski steber. Na vrednost prodaje imajo velik vpliv borzne cene surovin, zlasti bakra in magnetnih materialov. Cene slednjih so zelo padle, nižja pa se tudi cena bakra, zato je za ohranjanje vrednosti prodaje potreben večji fizični obseg proizvodnje.

V letu 2014 smo vzpostavili novo proizvodno lokacijo v Mehiki, kjer že poteka proizvodnja za oskrbo kupcev s področja Srednje in Severne Amerike. Povečali smo kapacitete na Kitajskem in vzpostavili proizvodno lokacijo v Srbiji. S tem so povezani tudi nekateri premiki proizvodnje na optimalnejše lokacije, s čimer vzdržujemo konkurenčnost koncerna.

Plan prodaje 2015 v Mio EUR
Programi v diviziji Komponente in sistemi

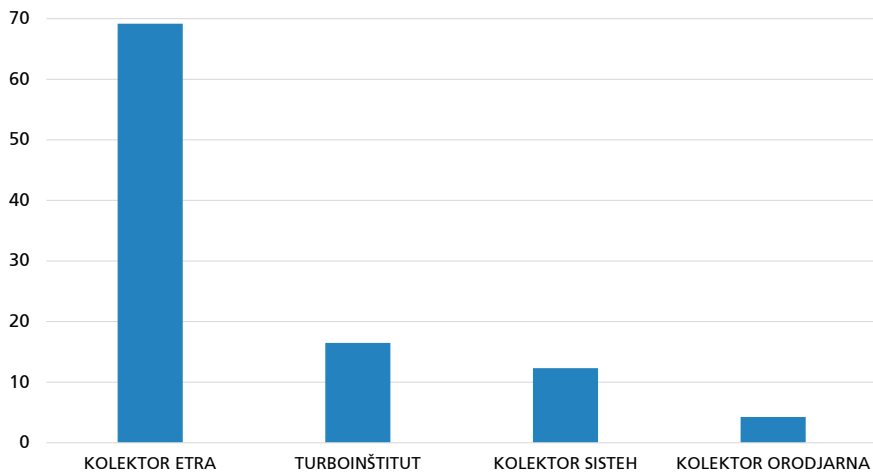

Kolektor ATS, Srbija

Energetika in industrijska tehnika

Plan prodaje 2015 v Mio EUR
Podjetja divizije Energetika in industrijska tehnika

V diviziji Energetike in industrijske tehnike največ prometa ustvari družba Kolektor Etra, ki tudi za leto 2015 načrtuje povečanje prodaje. Večjo prodajo načrtuje tudi Turboinštitut.

Kolektor Orodjarna veliko večino svoje proizvodnje proda podjetjem znotraj koncerna, prodaja zunanjim kupcem, predstavlja le okoli četrtno realizacije.

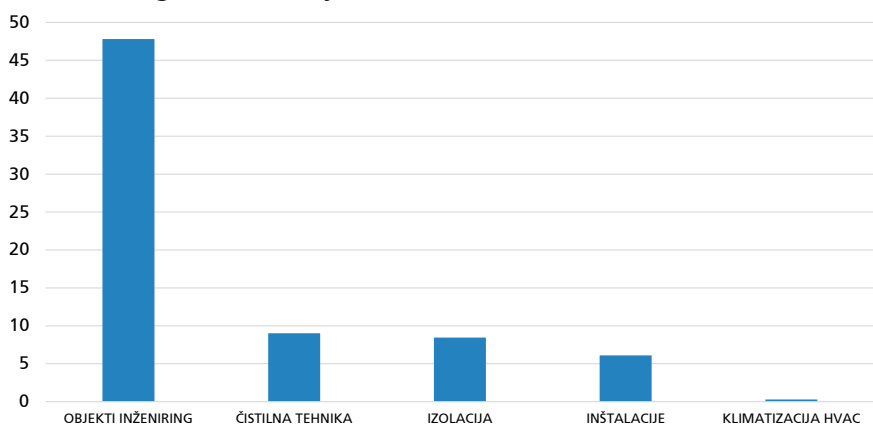
Stavbna tehnika in izdelki za dom

Divizijo Stavbne tehnike je letos zaznamovalo veliko povečanje prometa Kolektor Kolinga na programu gradbeništva.

Dobavitelj protihrupne cevne izolacije Kolektor Missel Insulations je opremil drugo najvišjo stavbo v Švici, visoko 178 metrov. To je stavba farmacevta Roche v Baslu.

Plan prodaje 2015 v Mio EUR
Programi v diviziji Stavbna tehnika in izdelki za dom

Tine Vadnal je Kolektorjev menedžer leta

Polona Rupnik

Tine Vadnal je funkcijo direktorja Kolektor Kolinga prevzel 1. oktobra 2008. Pod njegovim vodstvom je podjetje postalo Gazela Primorsko-notranjske regije. Idejo za skulpturo, ki jo je menedžer leta prejel iz rok predsednika uprave koncerna Kolektor Radovana Bolka, je dal predsednik sosveta Kolektor Group Stojan Petrič. Gre za verzijo neskončne kreacije, kateri je svoj pečat dodala arhitektka Polona Troha Kleindienst. Avtor skulpture je Oskar Kogoj.

V Kolektorju so na tradicionalnem srečanju menedžerjev razglasili svojega menedžerja leta. To nagrado koncern podeli vsako drugo leto. Tokrat je menedžer leta postal Tine Vadnal, direktor podjetja Kolektor Koling.

Kot je v imenu uprave koncerna Kolektor povedal njen član Valter Leban, je rast že dolga leta dominantna usmeritev koncerna Kolektor in kot taka prisotna v strateškem razmišljanju, planiranju in operativnem delovanju vseh dosedanjih prejemnikov priznanja menedžer leta. »Tudi tokrat ni nič

drugače, saj je Tine Vadnal menedžer, bolje rečeno vodja, ki je v zadnjih dveh letih naredil največ na rasti prihodkov koncerna. Prihodki podjetja, ki ga vodi, so namreč zrastle za neverjetnih 225 odstotkov in bodo v letošnjem letu znašali kar 70 milijonov evrov. Ta neverjetna rast je izjemen dosežek, še posebej, če vemo, da Kolektor Koling deluje v panogi, ki je v krizi in dosega le 5-odstotno rast. Tak dosežek je mogoč le, če stvari v roke vzame človek z jasno vizijo, odločenostjo, energijo, pogumom in nenazadnje z izjemno podjetniško žilico. Tine Vadnal vse to ima. Še več, zelo se približa idealnemu menedžerju, ki ga guru na področju

menedžmenta dr. Ichak Adizes opiše kot človeka, ki v eni osebi združuje podjetnika, povezovalca, eksekutorja in tudi administratorja. Dokaz, da se Kolektor Koling pod vodstvom Tineta Vadnala celovito razvija, da dela prave stvari in na pravi način, so številne reference širom po Sloveniji. Kolektorjev menedžer leta je bil priznanja seveda vesel in je ob zahvali zbranemu občinstvu dejal, da pravo zadovoljstvo ne izvira iz nagrad in pohval, ki jih prejmeš, temveč iz zavedanja, da si naredil nekaj častivrednega. »Menim, da je šla nagrada v prave roke predvsem zato, ker ima Kolektor Koling za seboj zelo

Podpisniki smernic korporativne integritete. Smernice sta jim predstavila predsednik sosveta Kolektor Group Stojan Petrič in dekanja Ekonomske fakultete v Ljubljani dr. Metka Tekavčič.

sposobno, zmagovito ekipo. Potreben je bil čas, da se je oblikovala in uigrala, zdaj pa je zmagovita in se ne ustraši nobenega izziva. To je namreč ekipa, ki si ne želi hoditi po ustaljenih poteh, pač pa pustiti svojo sled. Hvala vam.«

sredi oktobra na Brdu pri Kranju, je namreč k podpisu listine pristopilo 28 slovenskih podjetij, med njimi tudi Kolektor. S podpisom so se direktorji in predsedniki uprav slovenskih podjetij zavezali k poslovanju ne

samo v skladu z zakonodajo, pač pa tudi z dobrimi poslovnimi običaji in visokimi etičnimi standardi. Zdaj so se tem načelom zavezali tudi direktorji vseh Kolektorjevih družb.

Zadovoljstvo ne izvira iz nagrad in pohval, ki jih prejmeš, temveč iz zavedanja, da si naredil nekaj častivrednega.

Prihodki podjetja, ki ga vodi Tine Vadnal, so zrastle za neverjetnih 225 odstotkov in bodo v letošnjem letu znašali kar 70 milijonov evrov. Ta neverjetna rast je izjemen dosežek, še posebej, če vemo, da Kolektor Koling deluje v panogi, ki je v krizi in dosega le 5-odstotno rast.

Dobra podoba je vedno odraz vsebine. Ta podoba ni vsemogoča, je pa odlična zasnova. Dejstvo namreč je, da za pomembnimi poslovnimi uspehi, kakršne dosega koncern Kolektor, stoji cela množica ljudi, a ta nikoli ne bi dosegla uspeha, če je ne bi usmerjalo dobro vodstvo. Zbranim menedžerjem je o dejavnih uspehih pri vodenju spregovoril psiholog Matej Tušak, član komisije za izbor udeležencev Kolektorjeve Vitke akademije, poslovno sliko v iztekajočem se letu in načrte za prihodnje leto pa je orisal predsednik uprave koncerna Radovan Bolko.

Pred srečanjem menedžerjev so direktorji Kolektorjevih podjetij podpisali tudi smernice slovenske korporativne integritete. Na 9. vrhu slovenskega gospodarstva, ki je bil

Radovan Bolko prejemnik nagrade za globalno prodornost slovenskega inženirstva

Zveza strojnih inženirjev Slovenije je na 4. mednarodni konferenci strojnih inženirjev, Akademiji strojništva 2014, nagradila najvidnejše predstavnike strojnih inženirjev iz gospodarstva in akademske sfere. Priznanje za globalno prodornost slovenskega inženirstva je šla v roke predsednika uprave koncerna Kolektor Radovana Bolka, nagrado za življenjsko delo pa je prejel prof. dr. Matija Fajdiga.

Kot je povedal prof. dr. Iztok Golobič, predsednik Zveze strojnih inženirjev Slovenije, je nagrajence izbirala akademija 110 strojnih inženirjev. »Iskali smo ljudi, ki so vlečni konji slovenskega gospodarstva.« Kot smo lahko slišali na podelitvi, koncern Kolektor z dobrimi proizvodnimi

proces, inovativnimi idejami in s pravim pristopom gleda v svet. To pa je po mnenju komisije osnova za globalno prodornost.

»Te nagrade ne bi dobil, če za menoj ne bi bilo koncerna Kolektor in odlične ekipe tehničnih strokovnjakov. Upam si trditi, da je Kolektor sinonim za globalno inženirsko prodornost,« je v zahvalnem govoru dejal predsednik uprave koncerna Kolektor in prejemnik nagrade za globalno prodornost slovenskega inženirstva Radovan Bolko in svojo trditev podkrepil s podatki: »Imamo podjetja po celem svetu. To so proizvodno in razvojno pomembna podjetja z velikim prometom. Torej smo globalni. Kolektor zaposluje 3000 ljudi, inženirjev z vsaj visokošolsko izobrazbo imamo 250. Imamo 18 podjetij, 12 jih vodijo strojni inženirji.

To je velik izziv za vse študente in na to je lahko ponosen cel profesorski zbor Fakultete za strojništvo. Dokazujemo, da je globalna prodornost na osnovi inženirstva možna in izvedljiva. In če imate za seboj še takšno ekipo, kot jo ima koncern Kolektor, skrbi za prihodnost ni. Zahvaljujem se za nagrado, ki ste jo podelili meni, koncernu Kolektor in tudi našim 250 inženirjem strojništva.«

Radovan Bolko, predsednik uprave koncerna Kolektor in prejemnik nagrade za globalno prodornost slovenskega inženirstva, prof. dr. Iztok Golobič, predsednik Zveze strojnih inženirjev Slovenije, in prof. dr. Matija Fajdiga, prejemnik nagrade za življenjsko delo

Služba za kadre se ponaša s številnimi nagradami in priznanji

Vrste nagrad in priznanj, ki jih je v zadnjem času prejela služba za kadre v koncernu oziroma Kolektor, lahko dodamo še priznanje TOP 10 Izobraževalni management 2014 in uvrstitev med najboljše HRM-projekte v državi.

Planet GV je v sodelovanju z Inštitutom za izobraževalni management Sofos podelil priznanja TOP 10 Izobraževalni management 2014. Priznanje je prejelo deset podjetij, ki sistematično investirajo v izpopolnjevanje znanja in usposabljanje zaposlenih. Priznanje je spodbuda za še hitrejši razvoj izobraževalne prakse in zviševanje ugleda izobraževalne funkcije. Poleg Kolektorja so priznanje prejeli še Krka, Lek, NLB, Revoz, Treves, Tobačna Ljubljana, Unija računovodska hiša, Zavarovalnica Triglav in ZZS.

Kolektor ima 100 aktivnih štipendistov. V izpopolnjevanje znanja in usposabljanja je bilo vključenih 1176 zaposlenih. Opravljenih je bilo 25626 ur izobraževanja in usposabljanja.

Planet GV si v sodelovanju z revijo HRM, strokovno revijo za ravnanje z ljudmi pri delu, že 12 let prizadeva za prenos dobrih HRM-praks, spodbujanje podjetij, da se zgledujejo po najboljših in se tudi sama lotevajo inovativnih projektov na področju kadrovskega managementa in ravnanja z ljudmi pri delu. V ta namen podeljujejo priznanja za najboljše HRM-projekte. Med najboljše tri se je letos vpisal tudi Kolektor, in sicer s projektom »Celovit sistem razvoja ključnih kadrov in talentov«. »Projekt zelo načrtno opisuje postavitev kompetenčnega modela, analizo in razvoj ključnih in perspektivnih kadrov. Tako kot v vseh prednostnih organizacijah so se tudi v koncernu Kolektor odločili za cilj zmanjševanja razkoraka med trenutnimi in zahtevanimi kompetencami zaposlenih na ključnih delovnih mestih ter razvijanje spodbudnega delovnega okolja za njihov razvoj. Metode dela, ki so jih uporabljali, so lahko učni primeri dobre prakse za

(od leve proti desni) Martina Lukan, Eva Cvelbar Primožič in Barbara Ozebek

Mag. Eva Cvelbar Primožič, izvršna direktorica za kadre:

»V letošnjem letu smo prejeli številne nagrade s kadrovskega področja (poleg zgoraj omenjenih priznanj smo prejeli še priznanje za Učečo se organizacijo s strani Life Learning Academie in Priznanje za promocijo učenja in znanja odraslih s strani Andragoškega centra Slovenije), ki nam dajejo dodatno potrditev, da spadamo med najboljše. Prejeta priznanja so hkrati dokaz, da so projekti in aktivnosti s področja HRM zastavljeni in implementirani na podlagi visoke strokovnosti in dodane vrednosti tako za podjetje kot za zaposlene. Nagrade potrjujejo tudi, da smo podjetje z zaposlenimi, ki so sposobni stalno zbirati in pridobivati nova, sveža znanja, jih nadgrajevati in s tem idejam, mišljenju, ustvarjalnemu delu, izkušnjam, znanju, odločitvam, izdelkom in storitvam vdahnuti novo obliko ter povečati njihovo vrednost in kakovost. Nenazadnje pa seveda tudi dvigniti svojo osebno in poklicno vrednost. Dodaten izziv v prihodnje bo zaposlene in vodje »oborožiti« z dodatnim znanjem in izkušnjami, da bodo znali skupaj vzpostavljati procese in razmere v delovnem okolju, v katerem bo mogoče delati, misliti in ustvarjati. S tem se bo na dolgi rok vsak dan znova rojevala ustvarjalnost za jutri. Vsaka nagrada je plod trdega dela vseh zaposlenih v službi za kadre, zato bi se jim ob tej priložnosti rada zahvalila. Hkrati pa bi se rada zahvalila tudi vsem zaposlenim za korektno sodelovanje in vodstvu za podporo pri razvoju zaposlenih, kajti brez tega HRM-projekti in aktivnosti ne bi dosegli svojega namena.«

vsakogar, ki želi praktično spoznati pomen in možnosti razvoja ključnih kadrov. Organizacija bo nedvomno

veliko doprinesla k širjenju tega znanja v Sloveniji, saj je vredno posnemanja,« je zapisala komisija.

Mali garažni bend je postal svetovno znan, dobro uigran orkester

Poslovna enota Avtomatizacija in strojogradnja je ena od štirih poslovnih enot Kolektor Orodjarne. »Naše poslanstvo je podpora pri razvoju novih izdelkov in razvoj ter izdelava specialne opreme za podjetja v koncernu. Skladno z razvojem novih produktov v koncernu Kolektor gradimo v poslovni enoti Avtomatizacija in strojogradnja kompetence za razvoj optimalne opreme za proizvodne procese in s tem za zagotovitev konkurenčne proizvodnje,« pravi direktor omenjene poslovne enote Jože Podobnik in dodaja, da njihov moto ostaja »Od ideje do proizvodnih linij za serijsko proizvodnjo«. Kakovost naših izdelkov in storitev je rezultat skupnih kompetenc s področja strojogradnje, strojnega vida in orodjarstva. Poslovna enota Avtomatizacija in strojogradnja združuje šest oddelkov pod eno streho – razvoj in projekti, konstrukcija, tehnologija, kakovost, proizvodnja in servis.

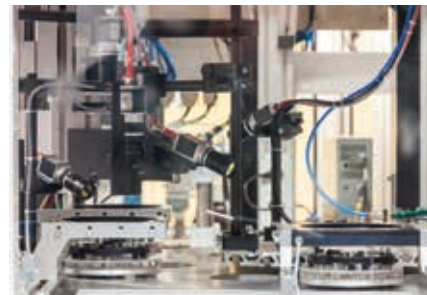
PROIZVODNJA

Portfelj strojev, ki so jih izdelovali v strojogradnji, je bil na začetku omejen zgolj na stroje za obdelavo komutatorjev, danes pa so z ekipo, ki šteje 35 članov, sposobni izdelati stroj za katerikoli izdelek na trgu praktično od ideje pa do končne postavitve in zagona v proizvodnji. Ker gredo v korak s časom, v stroje in linije vključujejo robote in njihove sposobnosti. »S tem dosežemo večjo fleksibilnost stroja, ki ga lahko po iztečeni življenjski dobi izdelka enostavno in z minimalnimi stroški prilagodimo na drug tip izdelka,« pojasnjujejo. Prvi robot so pripeljali iz Nemčije leta 2007. Bil je star Motoman, ki še vedno deluje v

Blaž Gantar,
vodja proizvodnje

»Ko sem začel svojo pot v strojogradnji, je bila ta v polnem razmahu zaradi širitve Kolektorja v ZDA in Korejo, dograjevala pa se je tudi stavba B – grafitni program je pač potreboval svoj prostor. Glede na takratne razmere smo delovali kot mala butična proizvodnja, da ne rečem, da smo bili kot nekakšen garažni bend. S selitvijo v nove prostore pa smo začutili, da smo končno prava strojogradnja s svojimi prostori, ki so v ponos celotnemu koncernu.«

diviziji B. Gre za aplikacijo brizganja rotorjev VVT3. Sledila je prva velika robotizirana linija z desetimi roboti za izdelek Connection plate (povezovalni element). Od leta 2008 do danes se je v linije vgradilo že več kot 50 robotov svetovnih proizvajalcev (ABB, Motoman, Epson, Denso). Nekaj jih je ostalo na proizvodnih lokacijah v Idriji, ostale se je preselilo v Postojno, Nemčijo in Korejo (linija Mando), nekateri pa bodo skupaj s celotnimi

Klemen Ozebek,
vodja projektne pisarne

»Oddelek razvoja in konstrukcije je razdeljen na mehanski in elektro del, znotraj katerih konstruktorji opravljajo različna konstrukcijska dela. V oddelku mehanske konstrukcije so zaposleni predvsem strojni inženirji. Njihovo delo zajema vsa opravila, ki so vključena v razvoj in izdelavo stroja, in sicer pripravo prvih konceptov in ponudbe, sodelovanje pri usklajevanju tehničnih zahtev z naročnikom, sodelovanje pri pripravi ocene tveganja, 3D-konstruiranje in modeliranje, pripravo tehnične dokumentacije ter pripravo spremne dokumentacije. V oddelku elektro konstrukcije pa so, kot že samo ime pove, večinoma elektroinženirji. Ti skrbijo za pripravo prvih konceptov in ponudb, sodelovanje pri usklajevanju tehničnih zahtev z naročnikom, sodelovanje pri pripravi ocene tveganja, pripravo tehnične dokumentacije za elektro del (električne sheme in načrti), pripravo programa oziroma programiranje stroja ter pripravo uporabniškega vmesnika za stroj. V želji po čim boljšem končnem rezultatu se delo v obeh delih razvoja in konstrukcije neprestano prepleta. Kljub vsem pripomočkom in metodam, ki jih dandanes inženirji uporabljamo, pa je človek še zmeraj bistvo vsega – je nenadomestljiv vir idej in zamisli, ki poganjajo svet in ustvarjajo pogoje za boljši jutri.«

linijami v kratkem svoje mesto dobili v novi proizvodni hali v Mehiki (linija CD4) in na Kitajskem (linija TKP).

MOČNA KONSTRUKCIJSKA EKIPA

Specialnost in konkurenčno prednost PE Avtomatizacija in strojogradnja predstavlja močna konstrukcijska ekipa, ki lahko s svojimi bogatimi izkušnjami zadosti vsem potrebam kupcev. Z montažersko ekipo strojnih in elektro montažerjev pa lahko sestavijo in spravijo v življenje vse,

Kolektor in bili pri tem zelo uspešni. Pridobili smo naročila slovenskih podjetij, ki uživajo ugled tudi širše, v Evropi in svetu. « Med njihove največje in najpomembnejše kupce se poleg podjetij koncerna Kolektor uvrščajo še KLS Ljubno, Iskra Mehanizmi, Danfoss Trata, Savatech ...

KAKOVOST

Uspešnost posamezne organizacije poganja kakovost njenih izdelkov ali storitev. Kakovost ter s tem zadovoljstvo kupcev lahko dosežemo

uporabo ter opozorilnimi nalepkami. Zadnji korak v izdelavi stroja je sestava tehnične dokumentacije v skladu z direktivo. Po pregledu skladnosti stroja s strojno direktivo se za stroj pripravi izjavo o skladnosti. Pred končno predajo stroja kupcu se opravi še šolanje uporabnikov, nato sledi prevzem stroja, ki ga potrdimo s prevzemnim zapisnikom,« razlaga inženirka kakovosti Aleša Frelih. Sodelovanje s kupcem se ne zaključi s prevzemom stroja, ampak se nadaljuje tudi skozi nadaljnje življenjske faze stroja s poprodajnimi aktivnostim.

kar pride izpod »peres« njihovih konstruktorjev. Ne ustrašijo se niti največjih izzivov, pred katere jih postavljajo vodje projektov v podjetjih koncerna po vsem svetu. »V zadnjih letih smo izdelali več linij za izdelavo hibridnih izdelkov, kjer je vsaka linija preseгла vrednost milijon evrov. Večina naših strojev obratuje 24 ur na dan 7 dni v tednu z minimalnimi vzdrževalnimi posegi, kar pomeni, da skrbimo, da so v stroje vgrajeni kakovostni materiali ter da so sestavljeni skrbno in natančno,« pojasnjuje Blaž Gantar in dodaja, da so se s prevzemi podjetij povečali tudi njihovi izzivi. »Spoznali smo, da so želje kupca zakon, ki ga je potrebno spoštovati, obenem pa se nas usmerili k natančnejši analizi problemov, ki jim prej mogoče nismo posvečali dovolj pozornosti. V zadnjem času smo veliko energije usmerili tudi v iskanje kupcev zunaj podjetij koncerna

s stalnim nadzorom procesa od povpraševanja do končnega prevzema stroja ter s stalnim izboljševanjem naših izdelkov ter storitev. »Pot našega izdelka se prične s povpraševanjem kupca ter zapisom tehničnih specifikacij. Po prejemu naročila se projektu dodeli serijsko številko, ki spremlja stroj skozi vse življenjske faze. V fazi razvoja se za stroj pripravi oceno tveganja, v kateri se opredeli delovanje stroja v vseh življenjskih obdobjih (transport, montaža/demontaža, zagon, obratovanje, vzdrževanje) ter prepozna vse nevarnosti na stroju, ki lahko predstavljajo tveganje za uporabnika ali za okolje. Ocena tveganja poteka v treh korakih. V prvem koraku se potencialno nevarnost poskuša zmanjšati z vgrajeno varnostjo, v drugem koraku s funkcijsko varnostjo, rezidualno tveganje pa se zmanjša z navodili za

Aleša Frelih,
oddelek kakovosti

»Certificirani smo po standardih ISO 9001 in ISO 14001, pri čemer se ISO 9001 osredotoča na obvladovanje poslovanja ter povečanje zadovoljstva kupca, ISO 14001 pa zajema obvladovanje okoljskih vidikov organizacije, ki predstavljajo vpliv na okolje z namenom ohranjanja okolja. Izpolnjujemo okoljske zahteve s področja varovanja okolja ter izvajamo okoljsko politiko koncerna Kolektor.«

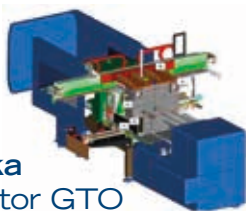
Večina naših strojev obratuje 24 ur na dan 7 dni v tednu z minimalnimi vzdrževalnimi posegi, kar pomeni, da skrbimo, da so v stroje vgrajeni kakovostni materiali ter da so sestavljeni skrbno in natančno.

Nemčija
Kolektor Kautt& Bux
Projekt LUK

Mehika
Kolektor GTO
Projekt 430T

Slovenija
Kolektor Sikom (Magma)
Projekt Pierburg

Mehika
Kolektor GTO
Projekt CD4

Slovenija
Kolektor Sikom (Magma)
Projekt Pierburg

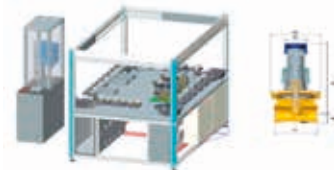

Mehanizmi

Slovenija
Projekt DRUM

Danfoss **Slovenija**
Projekt ASV

Prihodnost je v bolj učinkoviti, energetsko varčni in prožni proizvodnji izdelkov.

Uspešnost posamezne organizacije poganja kakovost njenih izdelkov ali storitev.

Slovenija
Kolektor ATP
Projekt TKP

ASCOM

Slovenija
Projekt PL3Q

Slovenija
Kolektor Sikom
Projekt Joža-6

Južna Koreja
Kolektor Sinyung
Projekt Kolektor
Donghshin 450T

Južna Koreja
Kolektor Sinyung
Projekt Mando Brose

Kitajska
Kolektor Nanjing
Projekt HB

SERVIS

Nepogrešljiv in vedno bolj pomemben del PE Avtomatizacija in strojogradnja je servis, ki je bil ustanovljen kot poprodajna aktivnost s strani proizvajalca strojev. Servis je dodatna podpora pri vzdrževanju in odpravljanju napak na proizvodnih strojih v koncernu. Velik del njihovih aktivnosti je povezan tudi s predelavami in dograditvami na proizvodnih linijah in strojih, kot so implementacije novih strojev v obstoječe linije za obdelavo, dodajanje

novih aplikacij na obstoječe stroje, izboljšanje varnostnih elementov na starejših strojih, obnova starejših strojev ....

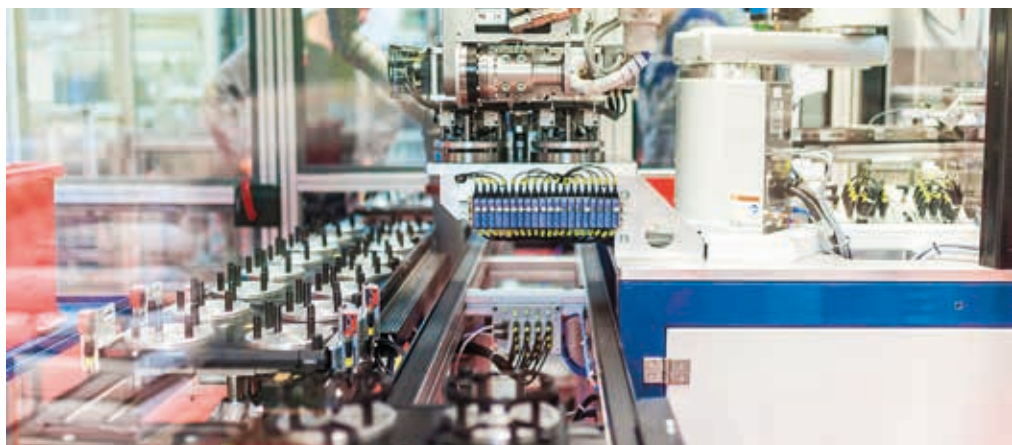
VEČJI PROJEKTI V 2014

Eden večjih projektov, ki smo jih realizirali v letošnjem letu, je bila izdelava proizvodne linije za podjetje Iskra Mehanizmi (projekt DRUM). Zanj smo avtomatizirali proizvodni proces lepljenja ležajev in magnetov, ki je do zdaj v omenjenem podjetju potekal ročno in s posameznimi polavtomatskimi napravami.

Primož Bončina,
vodja servisa

»Potreba po servisu se je kazala že dalj časa oziroma se je sproti večala z uvajanjem novih tehnologij. Veliko smo na terenu, kar samo kaže na to, kako dobrodošle so naše storitve za končne uporabnike.«

KOLEKTOR
ORODJARNA

KOLEKTOR
SISTEH

KOLEKTOR
ORODJARNA

Rado Gnezda,
vodja projekta PL3Q opreme

»Razvoj in vodenje tako velikega projekta je bil poseben izziv, ki nam ga je uspelo premagati skupaj z dobrim sodelovanjem projektne skupine Kolektor Group in proizvodne ekipe podjetja Ascom. Nenehne spremembe izdelka so terjale stalno angažiranost vseh vpletenih in proaktivnost strojogradnje, kar nam je kljub preostalim tekočim projektom in porodnim težavam pri zagonu opreme, lahko rečem, uspelo. V dneh po novem letu sledi še skupna analiza projekta s ciljem, da naslednji projekt realiziramo še bolje.«

KOLEKTOR
SISTEH

KOLEKTOR
ORODJARNA
PC VISION

**Na programu
avtomatizacija
povezujemo
podjetja v
koncernu**

Mehanizmi

Boštjan Kobal, Iskra Mehanizmi

»V PE Avtomatizacija in strojogradnja podjetja Kolektor Orodjarna so za nas izdelali montažno linijo za lepljenje ležajev in magnetov. Linija je namenjena sestavi podsklopa (okovan plastičen valjček z zalepljenima ležajema ter magnetom), ki služi kot zunanji rotor brezkrtačnega motorja DMU (Drum Motor Unit). V podjetju Iskra Mehanizmi smo z našim sodelovanjem zelo zadovoljni, saj se je podjetje izkazalo kot dobavitelj, ki se ne boji izzivov ter ima dovolj tehničnega znanja in motivacije za realizacijo zahtevnih projektov. Verjamemo, da bosta podjetji še naprej uspešno sodelovali tudi na prihodnjih projektih.«

Marko Bogataj,
vodja projekta DRUM opreme

»Celici delujeta popolnoma avtomatsko. Do konca leta naj bi dosegli 90-odstotno skupno učinkovitost opreme (OEE). Ker smo se pokazali kot dobavitelj, ki se ne ustraši izzivov, verjamem, da bomo s podjetjem uspešno sodelovali tudi v prihodnje.«

Luka Rutar, Danfoss Trata

»Kolektor Orodjarno smo v izborni postopek umestili na pobudo kolegov iz tehnologije, ki so za seboj že imeli dobro izkušnjo pri predelavi ene od justirnih naprav v naši proizvodnji. Za novo avtomatsko montažno linijo ventilov ASV smo iskali večjega, izkušenega in zanesljivega partnerja, zato smo se odločili, da izberemo Kolektor. Že od prvega srečanja dalje sta komunikacija in potek dela na zelo visokem nivoju, točno tako kot v profesionalnem poslovnem svetu tudi pričakujemo. Posebnost, ki izstopa, je tudi proaktivnost, saj smo kljub že dorečeni konstrukciji na pobudo in argumente Kolektorja celotno zasnovo stroja obrnili na glavo. Prepričan sem, da bomo prevzeli vrhunsko montažno linijo, ki bo mejnik tudi v proizvodnji Danfoss Trate.«

Pavel Rupnik,
vodja projekta ASV opreme

»Uradna predstavitev idejne rešitve in PE Avtomatizacija in strojogradnja je bila ključnega pomena, saj je bila temelj za odločitev o izbiri novega strateškega dobavitelja strojne opreme. Kot vodja projekta sem moral z Radovanom Gnezdo, Tomažem Rejcem, Mirom Govekarjem, Petrom Lukanom in Danijelom Razpetom v zelo kratkem času točno določiti vse detajle montažnega procesa in hkrati pripraviti načrt linije v 3D-obliki, ki je bil temelj za nadaljnje predstavitve in usklajevanja s tehnologiji v Danfoss Trati, zato bi se rad zahvalil vsem, ki so zaslužni za to, da smo uspeli tako velik projekt izpeljati v izjemno kratkem času.«

Jože Podobnik, direktor PE Avtomatizacija in strojogradnja

Proizvodna oprema je pri kupcu trenutno v fazi sproščanja v redno proizvodnjo.

Drug večji projekt za zunanjega kupca pa je bil razvoj in izdelava montažne linije nove generacije krmilnih ventilov ASV-4g za kupca Danfoss Trata.

Izpeljali so pisano paleto projektov tudi za podjetja znotraj koncerna. Linija CD4 je bila za koncern Kolektor pilotni projekt med linijami za proizvodnjo priključnic za servo motor volanskega

sistema. Na liniji so spoznavali nove tehnologije in procese, ki jih do takrat v PE Avtomatizacija in strojogradnja še nismo obvladovali. Čaka jih še izziv povečanja zmogljivosti linije in selitev linije v Kolektor GTO v Mehiko. Linija Mando je bila druga linija za izdelavo priključnic servo motorjev volanskega sistema, ki pa je svoje mesto našla v podjetju Kolektor Sinyung v Južni Koreji. Pri njej so upoštevali vse, kar so se naučili pri postavitvi linije CD4 in upoštevali vrsto izboljšav glede ergonomije, standardizacije in modularnosti. Za Kolektor Kautt & Bux so v letošnjem letu izdelali avtomatski stroj za sestavljanje LUK-senzorja pa prvo HB-linijo za Kolektor Nanjing in linijo za izdelavo povezovalnih plošč PL3Q za Ascom.

V koncernu Kolektor je v proizvodnjo vključeno lepo število brizgalnih strojev. Za njihovo avtomatizacijo skrbijo v PE Avtomatizacija in strojogradnja. Začeli so z 250- in 300-tonski stroji, v naslednjem letu pa bodo proizvodnjo nadgradili z 450-tonski stroji. V prihodnje načrtujejo poleg izdelave varne in učinkovite opreme za brizganje tudi sistem, ki bo z manjšo porabo surovin omogočal proizvodnjo z nižjimi stroški.

PRIHODNOST

»Prihodnost je v bolj učinkoviti, energetske varčni in prožni proizvodnji izdelkov,« pojasnjuje direktor PE Avtomatizacija in strojogradnja Jože Podobnik in dodaja: »To predstavlja za našo razvojno ekipo poseben izziv, saj bomo v prihodnosti vse več energije usmerjali v razvoj strojev in proizvodnih linij, na katerih bodo izdelki »delegirali« naloge stroju. Skladno s tem je dandanes vse več govora o četrti industrijski revoluciji oziroma tako imenovani INDUSTRIJI 4.0 ali internetu stvari. Tako kot smo pred leti s transportnimi trakovi avtomatizirali posamezne dele otočne proizvodnje v standardizirano masovno proizvodnjo, bo v prihodnjih letih razvoj šel v smeri bolj prožne in več izdelkom prilagodljive proizvodne opreme. Polizdelke za nadaljnjo obdelavo bodo glede na podatke, ki jih bodo prejeli avtomatsko s proizvodne linije, dobavljali iz skladišča transportni vozički. Obdelovalni stroji bodo po obdelavi sami korigirali mere glede na podatek, ki ga bodo prejeli od stroja za kontrolo (npr. meritev izvrtine). Integracija procesov INDUSTRIJE 4.0 je dolgotrajen proces, vendar pa moramo začeti že danes, če hočemo biti korak pred konkurenco.«

Kljub vsem pripomočkom in metodam, ki jih dandanes inženirji uporabljamo, pa je človek še zmeraj bistvo vsega – je nenadomestljiv vir idej in zamisli, ki poganjajo svet in ustvarjajo pogoje za boljši jutri.

Program Interier in eksterier

Tea Nemanič, Primož Vrenk

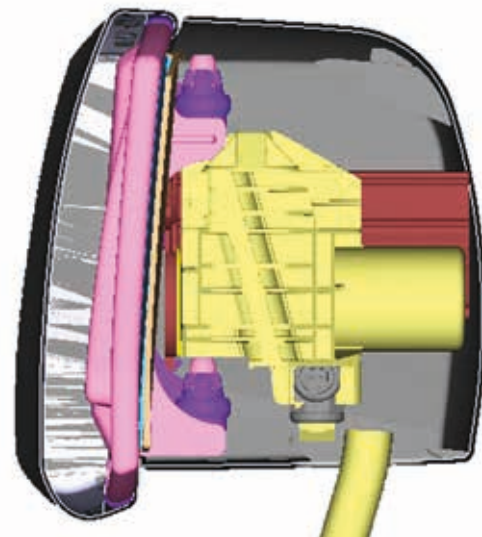
V Kolektorjevi poslovni diviziji Komponente in sistemi od leta 2006 deluje program Interier in eksterier, ki znotraj podjetja Kolektor ATP proizvaja na lokaciji v Postojni. Začetki tega podjetja segajo dlje v zgodovino, v leto 1954, kar pomeni, da v letošnjem letu praznuje 60-letnico svojega obstoja. Pomembnejši mejnik v njegovi zgodovini je leto 2002, ko je podjetje začelo proizvajati izdelke za avtomobilsko industrijo. V letu 2006 je Kolektor prevzel postojnsko podjetje, leta 2012 pa je z združitvijo programa avtomobilske industrije in sanitarne tehnike nastalo podjetje Kolektor ATP, ki proizvaja izdelke iz termoplastov za različne aplikacije v avtomobilih, manjši delež prodaje pa predstavljata montaža in izdelava ročajev za podjetje Stihl. Proizvodnjo slednjih so v novembru 2014 preselili na novo Kolektorjevo lokacijo v Srbiji – Kolektor ATS..

Leto 2002 je bilo za podjetje prelomno tudi v razvojno-tehničnem pogledu, saj je klasičnemu razvoju izdelkov za sanitarno in čistilno tehniko dodalo še "delni" razvoj izdelkov za avtomobilsko industrijo (gre bolj za razvoj procesa izdelave izdelka kot za razvoj samega izdelka). Zaradi jasne usmeritve se je z ustanovitvijo Kolektor ATP-ja izločil celoten razvoj izdelkov za sanitarno tehniko ter ohranil razvoj izdelkov za avtomobilsko industrijo s ciljem postati razvojni dobavitelj svojim kupcem.

Glede na vse spremembe, ki jih je bilo podjetje deležno v preteklosti, ter glede na prestop v najzahtevnejši segment proizvodne industrije sta se spreminjala tudi tehnologija v podjetju ter pristop do kvalitete samega izdelka. S tem so se na tehničnem področju znotraj podjetja razvili novi in bolj zahtevni procesi ter nova tehnična znanja, vse v smeri, da se kupcu zagotovi kvaliteto najvišjega razreda.

Obseg uporabe

Vzglavniki – Kolektor ATP proizvaja dele za vzglavnike na dveh avtomatskih linijah z integriranimi brizgalnimi stroji za Renault in GM. Proizvaja dele vzglavnikov za Ford, BMW in Daimler, in sicer po principu, kot prikazuje spodnja slika:

Deli sedežev – V začetku delovanja podjetja so pričeli z izdelovanjem plastičnih delov za sedeže. Razvili so kompetenco za izdelovanje vidnih delov z različnimi površinskimi obdelavami – strukturirana površina. Postali so strokovnjaki za večje, vidne dele sedežev, kjer je za doseganje brezhibne površine znanje na področju brizganja še toliko pomembnejše.

Pedali – Kolektor ATP izdeluje pedale sklopke za BMW in Mini v tehnologiji GIT (tehnologija brizganja s plinom).

Ohišja za svetila – Za podjetje Odelo proizvajajo ohišja za zadnje luči vseh prestižnih znamk. Poleg ohišij proizvajajo tudi izdelke v 2K-tehnologiji,

Opis delovanja:

V vzglavniku je vgrajen poseben mehanizem, ki je sestavljen iz kovinskih in plastičnih delov. Ob aktivaciji gumba mehanizem sprosti palice vzglavnika in s tem omogoči regulacijo višine vzglavnika v sedežu. Ko uporabnik nastavi ustrezno višino vzglavnika, gumb sprosti in s tem fiksira njegovo pozicijo. Posebnost vzglavnika je ta, da ima vgrajen vezni drog, v katerega se pred montažo v sedež pritrldijo palice. Vezni drog omogoča lažjo regulacijo višine vzglavnika.

kar pomeni, da izdelek vsebuje dve različni komponenti, v večini primerov sta to mehka in trda komponenta.

Tehnični izdelki – Za podjetje Mahle izdelujejo razne filtre za zrak, ki se nahajajo pod pokrovom avtomobila. V segment tehničnih izdelkov sodijo tudi ročaji za Stihl, ki jih pri kupcu vgrajujejo v ročne motorne kosilnice.

Kot je bilo že omenjeno, so montažo ročajev v novembru preselili z lokacije v Bosni na novo lokacijo v Srbiji. Kolektor ATS se nahaja v Novem Sadu in bo v drugi polovici decembra začel s proizvodnjo ročajev. V drugi fazi selitve bodo s postojnske lokacije preseljeni tudi nekateri stroji za brizganje plastike. S selitvijo se želijo približati podjetjem svojih kupcev in s tem ohraniti konkurenčnost.

Pomembni projekti

V zadnjih dveh letih so pridobili projekt Edison. Za novomeško tovarno Renault ter Daimlerjevo tovarno v Hambachu proizvajajo vse, kar je na sedežih v avtomobilu izdelano iz termoplastov. Sedeži se vgrajujejo v štirivratni Twingo in dvovratni Smart.

Sredinska konzola

Projekt "Middle Console" vsebuje dva končna sestava, ki ju Kolektor ATP izdeluje za kupca JCI. Prvi sestav vsebuje en brizgan del ter tri kupljene dele, drugi pa enajst brizganih delov in štiri kupljene dele, ki jih nabrizgajo ter sestavijo v eno celoto. Ta celota tvori sredinsko konzolo, ki je nameščena na zadnjem sedežu avtomobila. V našem primeru je to konzola, ki si jo kot dodatno opremo lahko kupci avtomobilov Smart in Twingo omislijo med zadnjima sedežema.

Sredinska konzola ima kot celota dve funkciji. Lahko je klasična sredinska konzola ali pa "picnic box" konzola, ki jo enostavno vzamemo iz avta in odnesemo s seboj.

Prvi sestav se imenuje "držalo konzole" in je stalno prisoten (pritrjen) v vozilu, medtem ko se drugi sestav imenuje "sredinska konzola (picnic box)" in je izdelan tako, da se ga lahko odnese iz vozila (npr. na piknik).

Držalo konzole

Izdelek je sestavljen iz brizganega dela, na katerem bo vidna površina

Primož Vrenk, vodja programa (razvoj)

»Ponuditi kupcu nekaj, česar naša konkurenca ne zna, je naše vodilo za v prihodnje. Tako bomo postali tehnološko še bolj napredni, pridobili pa bomo nova in bolj zahtevna tehnična znanja. S tem bomo ohranili naše obstoječe kupce ter prepričali in pridobili čim več potencialno novih kupcev. V vse to trenutno vlagamo veliko svoje energije. Vlaganje v tehnično-tehnološko znanje ter iskanje sinergij znotraj skupine Kolektor je tisto, kar nam lahko skupaj prinese še večje uspehe, kot smo jih dosegali do sedaj«

strukturirana (foto postopek). Ker gre za vidno površino v vozilu, so temu primerno visoke tudi tehnične zahteve izdelka. Zahteva se visok nivo kakovosti glede vidnih napak na površini in samem izdelku. Na držalu konzole je predviden tudi tampo tisk z navodili za uporabo sredinske konzole (navdilo, kako mora biti sredinska konzola položena in ustrezno zaskočena, da izpolni varnostne zahteve v vozilu). Zaradi zahtev po hrupnosti in prijetnega naleganja sredinske konzole na držalo je pri izdelavi držala

konzole (na brizgan del) potrebna še operacija lepljenja dveh "tepihov". Na koncu sledi še dodajanje izolacijske pene, ki se jo namesti pod držalo, in s tem je sestav držala konzole končan.

Sredinska konzola (picnic box)

Zahtevnejši izdelek od držala konzole je sestav "sredinske konzole", saj vsebuje več sestavnih delov, ki v končnem sestavu opravljajo več funkcij. Sestav je izdelan iz več plastičnih delov, ki jih

brizganja izdelan iz dveh komponent – mehke TPU, ki je vidna v vozilu, in trde nosilne komponente PA 6 GF30, ki je v stiku z vodili in mora v sestavu zagotavljati že prej omenjen mehki tekoči tek. Tako kot držalo konzole je tudi sredinska konzola viden del v vozilu, zato so tudi tu zahteve za izgled zunanje površine visoke (strukturirana površina).

Zaposleni v Kolektor ATP-ju so s pridobitvijo projekta Middle Console dobili možnost, da se izkažejo s svojim tehničnim znanjem in tako morda tudi v prihodnje pridobijo še več takšnih projektov. S tem izdelkom bodo kupcu dokazali, da imajo tehnično znanje ter da so zanesljiv proizvajalec in dobavitelj kakovostnih vidnih kosov za avtomobilsko industrijo.

Prihodnost

Glede na vse spremembe, ki jih je bilo podjetje deležno v preteklosti, ter glede na prestop v najzahtevnejši segment proizvodne industrije se je spreminjala tudi tehnologija v podjetju ter pristop do kvalitete samega izdelka. S tem so se na tehničnem področju znotraj podjetja razvili novi in bolj zahtevni procesi ter

pod strogimi tehničnimi zahtevami nabrizgajo v Kolektor ATP-ju, in več kupljenih delov (vzmet, 2 osi, posebni vijaki, blažilec ...), ki jih izdelajo njihovi dobavitelji. Vse te kose na posebej prirejenih montažnih mestih v Kolektor ATP-ju z vijaki pritrdijo skupaj. Sestav mora ob opravljanju vseh funkcij med posameznimi deli zagotavljati takšne spoje, da pri medsebojnem stiku ne povzročajo ropota (škripanja). Glavna funkcija konzole je njena mobilnost (kot že omenjeno, se jo lahko odnese iz vozila), kar pomeni, da ima konzola mehanizem z ročajem, s katerim aktiviramo zaskočne drsnike, ki omogočajo demontažo iz ležišča njenega držala. S tem je povezanih veliko varnostnih karakteristik, ki jih je potrebno zagotavljati pri montaži, da v vozilu ne bi prišlo do nepredvidenih dogodkov (npr. pri trku vozila). Te karakteristike so v fazi vijačenja (sekvenca, moment in hitrost privitja), sila zaskočnih drsnikov ter celotna geometrija zaskoka na ohišju. Posebej za to prirejena montažna delovna mesta (izdelali so jih v Kolektorjevi Strojgradnji) omogočajo beleženje vseh karakteristik v računalnik. Pri tem vsak izdelek dobi svojo zaporedno

Tea Nemanič, vodja programa (prodaja)

»Poleg osnovnega brizganja si podjetje prizadeva pridobiti projekte z višjo dodano vrednostjo. To pomeni, da poleg tehnologije klasičnega brizganja ponudimo kupcu tudi 2K-brizganje, tampo tisk in montažo. S podjetjem Kolektor Orodjarna tesno sodelujemo in kupcu poleg brizganja izdelkov ponudimo tudi izdelavo orodij ter montažnih priprav. To je naša konkurenčna prednost.«

serijsko številko. Ta bo na koncu montaže izpisana na sam izdelek, s čimer bo omogočena sledljivost. Druga zelo pomembna funkcija izdelka je odpiranje in zapiranje odprtine v konzoli z roletom. Toleranca sile, s katero se roleta zapira in odpira, je zelo ozka, dodatno pa morata biti zagotovljena tudi ustrezno mehko in tekoče odpiranje in zapiranje, brez zatikanja in ropota. Sam polizdelek "roleta" je izredno zahteven izdelek, saj je postopkom dvokomponentnega

nova tehnična znanja, vse v smeri, da se kupcu zagotovi kvaliteto najvišjega razreda.

V prihodnosti želimo razviti kompetence v novih tehnologijah, kupcu želimo ponuditi pomoč pri razvoju izdelkov. Ponuditi jim želimo celotno rešitev, ne samo posameznih komponent. Vidimo možnosti v sodelovanju z ostalimi podjetji znotraj koncerna Kolektor, kot to že počnemo s Kolektor Orodjarno in Strojgradnjo.

Kolektor Koling: 45-odstotna rast prodaje v letu 2014

Polonca Pagon

V letošnjem letu je Kolektor Koling izvedel več kot 50 različnih projektov na področju projektiranja, izvedbe strojnih in elektro inštalacij, avtomatizacije ter gradbenega inženiringa v visokogradnji ter nizkogradnji. V podjetju beležijo 45-odstotno rast prodaje, kar pomeni, da bodo letos realizirali čiste prihodke v višini dobrih 70 milijonov evrov.

Visoka rast prihodkov je v največji meri posledica zaključevanja projektov, sofinanciranih iz evropskih kohezijskih sredstev, ter pospešene izvedbe energetskih sanacij. »Skladno s strategijo smo z učinkovitejšim pristopom uspeli povečati tudi delež izvedbe zasebnih investicij in tako zmanjšali odvisnost od javnih naročil. Tako smo med drugim izvedli projekte velikega državnega pomena (vila Vipolže), projekte za varovanje okolja (kanalizacija in čistilna naprava Idrija), proizvodne objekte (Delamaris Kal ter LTH Ulitki), veliko število novogradenj in energetskih sanacij izobraževalnih objektov (OŠ Trbovlje, vrtec Celje ...) ter zdravstvenih objektov (ZD Postojna, klimatizacija UKC Ljubljana),« pojasnjuje Tine Vadnal, direktor Kolektor Kolinga.

Delamaris Kal za predelavo rib in proizvodnjo ribjih izdelkov

Nov objekt, ki označuje novo poglavje v 135-letni tradiciji Delamarisa, je zgrajen po najvišjih standardih, ki veljajo za ribjo industrijo, in hkrati vključuje tudi vse okoljske in trajnostne vidike gradnje. Kolektor Koling je s svojimi podizvajalci poskrbel za izgradnjo proizvodnega objekta z uporabno površino 7200 kvadratnih metrov, novo transformatorsko postajo ter zunanjo ureditev s parkiriščem. Nov objekt je umeščen na območje nekdanje lagune. Za uspešno pripravo temeljnih tal je bilo potrebno zamenjati vsebino nekontroliranega zasia zemljine, mešanice blata in odpada v obsegu 22000 kubičnih metrov z novim nasipnim kamnitim materialom. K uspešnemu dokončanju te faze je poleg izbrane strategije pripomoglo tudi ugodno vreme v tem času. Vsa dela na konstrukciji so dokončali v 139 dneh. Zasnova armiranobetonske konstrukcije je skelet s 1. etažo. Posebnost objekta je izvedena talna plošča v naklonih z 72 talnimi sifoni. Delamaris je v investicijo vložil skupno

6,4 milijona evrov, od tega 5,8 milijona evrov za gradbena in obrtniška dela, za opremo za proizvodnjo pa 585.000 evrov. Na javnem razpisu Ministrstva za kmetijstvo in okolje so za projekt pridobili 3,5 milijona evrov nepovratnega evropskega denarja.

Čistilna naprava in kanalizacija v občini Idrija

Eden največjih projektov občine Idrija v zadnjih letih – gradnja kanalizacije v Idriji in osrednje čistilne naprave

Kolektor Koling bo v letu 2014 realiziral čiste prihodke v višini dobrih 70 milijonov evrov

– je bil prav tako zaupan Kolektor Kologu. Projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Idrije v vrednosti skoraj 9 milijonov evrov predvideva dograditev manjkajočega dela fekalne kanalizacije v dolžini 8,5 kilometra, dograditev in posodobitev obstoječe čistilne naprave na zmogljivost 9000 enot ter izgradnjo in rekonstrukcijo meteorne kanalizacije v dolžini 2,2 kilometra. Za kanalizacijo je pridobljeno pravnomočno uporabno dovoljenje, za osrednjo čistilno napravo pa je pridobljena odločba o poskusnem obratovanju, ki traja predvidoma eno leto, in sicer do septembra 2015.

Energetska sanacija zdravstvenega doma v Postojni

Cilji energetske sanacije 35 let starega objekta zdravstvenega doma v Postojni so bili izboljšanje energetske učinkovitosti objekta, zaščita okolja in realizacija prihrankov pri izrabi električne energije in energije za ogrevanje objekta Zdravstvenega doma Postojna. Dela so obsegala sanacijo ovoje stavbe, ki vključuje izvedbo toplotnoizolacijske fasade, zamenjavo oken in vrat na lupini stavbe, izolacijo podstrešja,

Trak sta prerezala Timka Kasič, Delamaris, ter minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejan Židan.

izvedbo optimizacije ogrevalnega sistema in uvedbo centralno-nadzornega sistema ter hidravlično uravnoteženje ogrevalnega sistema, vgradnjo sistema za centralno prezračevanje, toplozračno ogrevanje in klimatizacijo in podobne ukrepe, vezane na energetske prihranke. Celotna vrednost energetske sanacije je ocenjena na nekaj več kot 1.800.000 evrov. Predviden prihranek na letni ravni je 275 MWh.

Obnova t. i. najlepšega primera beneške gradnje v Sloveniji

Od ideje do izvedbe prenove vile Vipolže v Brdih je preteklo skoraj polni dve desetletji. Obnova v vrednosti 13 milijonov evrov je vključevala statično sanacijo in rekonstrukcijo objekta. Vila je spomladi zasijala v prenovljeni podobi. Gradbena dela so obsegala vse od napeljave elektrike, ureditve vodovoda, razširitve dostopne poti do lokalne ceste do statične sanacije objekta. Prenovljene so bile štiri etaže gradu v skupni izmeri nekaj več kot 2000 kvadratnih metrov. V mansardi je šest apartmajev, prvo nadstropje je namenjeno kongresni dejavnosti, v pritličju pa se nahajajo recepcija, muzejski prostor, večnamenska dvorana in kavarna z zunanjo teraso, v kleti, ki sega po vsej dolžini objekta, pa vinska klet z degustacijskimi prostori in kuhinjo. Gradnja je predstavljala velik izziv, saj je rekonstrukcija takega objekta iz dneva v dan nepredvidljiva. Tovrsten spomeniško zavarovan objekt zahteva od izvajalcev konstantno prilagajanje, istočasno pa ga je potrebno opremiti v skladu z vsemi novodobnimi zahtevami, ki so danes v veljavi.

Celovita oskrba s pitno vodo v Šaleški dolini

Dograditev vodooskrbnega sistema Šaleške doline bo vključevala vse najpomembnejše vodovodne povezave od zajema pitne vode do končnih uporabnikov in bo zagotavljala dolgoročno varno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo. Pogodbena dela v vrednosti 11,5 milijona evrov obsegajo izgradnjo 43,5 kilometrov magistralnega in primarnega vodovodnega omrežja, tri čistilne naprave za pitno vodo in vzpostavitev daljinskega nadzora s hidravlično analizo ter zasnovo za daljinsko odčitavanje števec. Cilji projekta so zagotavljanje varne, zanesljive in trajnostne oskrbe s pitno vodo za približno 45.000 prebivalcev Šaleške doline, povečanje števila priključenih prebivalcev na omrežje za oskrbo z vodo v projektnem območju za 1730 prebivalcev, zmanjšanje vodnih izgub s preko 30 % na manj kot 25 %, zmanjšanje števila prebivalcev, ki so neposredno izpostavljeni neustrezni pitni vodi in medsebojna povezava treh obstoječih sistemov oskrbe z vodo v en sam integrirani sistem, ki bo učinkovitejši in cenejši tako glede delovanja kot tudi vzdrževanja.

Projekt zajema izgradnjo 12 cevovodnih vej (magistralni, povezovalni, primarni ...). Cevovodi so sestavljeni iz duktilne litine različnih premerov (od DN 100 do DN 400) in različnih tlakov (do 35 barov). Za območje izgradnje so značilne zahtevne trase posameznih odsekov tako glede terena kakor tudi organizacije (magistralna cesta, delo v bližini obratujočih cevovodov ...). Konec projekta je predviden maja 2015.

Prenove vile Vipolže v Brdih

V letu 2015 bodo izvedli 30 projektov

Energetska sanacija poslovne stavbe SID banke

Poslovna stavba SID banke je bila grajena v 70-ih letih prejšnjega stoletja v sklopu kompleksa objektov Trga republike. Projekt zajema celovito energetska sanacija objekta, ker pa je ta pod spomeniškim varstvom, je toliko bolj pomembno ohraniti prvotno obliko stavbe. Pri sanaciji je potrebno izpostaviti zahtevnost izvedbe strojnih inštalacij zaradi zahteve po nemotenem delu v poslovni stavbi in delne selitve po posameznih nadstropjih, izvedbo štiricevnega sistema ogrevanja in hlajenja v prostorih (ventilatorski konvektorji s sobnim termostatom), nujnost upoštevanja zahtev ZVKDS glede sanacije fasade in montaže novega stavbnega pohištva, kompletno prenovo glavne strojnice (toplotna in hladilna postaja) ter izgradnjo novih hladilnih postaj na posameznih nadstropjih, posodobitev razsvetljave z vgradnjo LED-svetilk in izredno kratek – štirimesečni – rok za izvedbo del. Pogodbena vrednost projekta znaša 2,5 milijona evrov.

Kaj pa prihodnje leto?

Kot pravijo v Kolektor Kolingu, pričakujejo v letu 2015 padec prihodkov na 55 milijonov evrov. Razlog za to je predvsem občutno zmanjšanje obsega kohezijskih sredstev ter sredstev občinskih proračunov, namenjenih za gradbene projekte. »Kljub temu imamo v letu 2015 v izvedbi 30 projektov. Tako med drugim izvajamo dela na Hidroelektrarni Brežice, nadgradnji železniške proge Slovenska Bistrica–Pragersko, vodovodu Šaleške doline, urgencah SB Novo Mesto, SB Izola ter SB Jesenice ter Nordijskem centru Planica,« optimistično zaključuje Vadnal.

Osrednja čistilna naprava v Idriji

Kako letom dodati življenje?

Urška Močnik

Staranje je neizogiben naravni proces v življenju vsakega živega bitja, tudi človeka. Ljudje ga zaradi sprememb, ki jih prinaša, povezujemo z negativnimi pričakovanji. Deloma k takemu doživljanju staranja prispevajo tudi vrednote sodobne potrošniške družbe in ideal večne mladosti, ki pa je nedosegljiv in zato nerealen cilj.

Staranje je zelo verjetno posledica kombinacije v genskem zapisu organizma predvidenega odpovedovanja tkiv in organov ter poškodb, ki jih zunanji škodljivi dejavniki povzročijo na njih in zaradi katerih ti organi sčasoma odmirajo.

Spremembe v staranju se začnejo kazati že kmalu po tridesetem, izraziteje pa po štiridesetem letu starosti. Ločimo običajne in neizogibne spremembe v staranju.

Neizogibne in običajne spremembe

Neizogibne spremembe so verjetno določene že v dednem zapisu našega organizma in se bodo v določenem življenjskem obdobju zagotovo pojavile pri vseh. Mednje štejemo gubanje kože, starostno slabovidnost, sivenje las in plešavost.

Običajne spremembe pa so tiste spremembe, ki se pogosto, a ne nujno, pojavljajo pri starejših ljudeh. Te spremembe so posledica »utrujanja« našega organizma. Slednje je le v manjšem delu posledica naših podedovanih lastnosti, v veliki meri pa je posledica škodljivosti v okolju in našega življenjskega sloga. Med te spremembe štejemo zvišan krvni tlak, upočasnjeno presnovo, zmanjšanje mišične in povečanje maščobne mase v telesu, zvišanje koncentracije maščob v krvi, redčenje kosti, okvare hrbtenice in sklepov ter starostno naglušnost. Kadar te spremembe postanejo tako izrazite, da motijo kakovost življenja posameznika ali skrajšujejo njegovo življenjsko dobo, postanejo **bolezni**. Take bolezni pa so posledica bodisi slabše prekrvavitve organov zaradi poapnenja žil, ki jih prehranjujejo (srčno-žilne bolezni, okvara ledvic, slabšanje vida in sluha ...), ali pa preobremenjenosti (sladkorna bolezen, slabšanje sluha, okvare sklepov ...).

Zdrav življenjski slog

Običajne spremembe v staranju in bolezni, ki jim sledijo, lahko z zdravim življenjskim slogom preprečimo, omilimo ali pa njihov začetek premaknemo v poznejše življenjsko obdobje.

Proces staranja torej lahko upočasnimo

s tem, da:

- uživamo uravnoteženo, ne preveč kalorično in predvsem raznovrstno hrano, s katero zaužijemo tudi dovolj vitaminov, mineralov, antioksidantov in drugih snovi, ki ščitijo naše zdravje,
- smo dovolj telesno aktivni – vsaj trikrat, še bolje petkrat tedensko po 30 do 60 minut. Gibanje povečuje mišično in kostno maso, uravnava krvni tlak, sladkor in maščobe v krvi, pospešuje presnovo, izboljšuje zmogljivost srca in psihične funkcije,
- se izogibamo pretiranemu izpostavljanju soncu, s čimer upočasnimo staranje kože in preprečujemo razvoj rakastih sprememb na koži,
- opustimo kajenje, s čimer upočasnimo staranje vseh tkiv, še posebno kože, in zmanjšamo tveganje za nekatere vrste raka,
- imamo ugodno delovno in življenjsko okolje,
- zaposlujemo svoje možgane (z delom, branjem, učenjem, igro ...) ter
- se znamo sprostiti in vzdržujemo kakovostne stike z drugimi ljudmi (sorodniki, prijatelji in sodelavci), s čimer preprečujemo demenco in zmanjšanje kognitivnega upada.

Industrijski napredek in (vsaj v delu sveta) življenje v blaginji ter skokovit napredek medicinske znanosti vodijo v podaljševanje življenjske

dobe. Ob zmanjševanju rodnosti se bo povprečna starost prebivalstva zviševala, kar posledično pomeni, da bo v razvitih državah prevladovalo relativno staro prebivalstvo. Ljudje se bodo upokojevali pri višji starosti, zato je še kako pomembno, da to starost dosežejo kar najbolj zdravi in vitalni, da bi lahko kakovostno preživeli tudi preostali, »neaktivni« del življenja.

Pri tem je potrebno upoštevati dejstvo, da se s starostjo zmanjšujejo mišična moč, srčno-žilna zmogljivost ter psihična odzivnost, spretnost, koordinacija in vztrajnost, prav tako se slabšata tudi vid in sluh. S starostjo se povečuje tudi verjetnost, da bo posameznik zbolel, celo za več boleznimi. To lahko vodi v še dodatno zmanjševanje njegove delovne zmogljivosti.

Zato je zelo pomembno, da delovna mesta prilagajamo spremenjenim zmožnostim delavca, s čimer mu omogočamo, da kljub zmanjšani zmogljivosti še vedno optimalno opravlja svoje delo. Prav tako je pomembno, da delavca po bolezni ali že med okrevanjem čim hitreje vključimo nazaj v delovni proces. S tem preprečimo, da bi se njegova delazmožnost in zaposljivost zaradi izgube stika z delom in delovnim okoljem nepovratno in v celoti zmanjšali.

Zdrav življenjski slog, ustrezno delovno in življenjsko okolje ter ohranjanje socialne mreže posamezniku ne omogočajo le, da bo živel dlje, ampak da bo leta v starosti preživel kakovostno in kar se da zdravo. Da bo torej letom dodal tudi življenje.

Funkcionalna vadba

Drago Kavčič

Človeško telo je bilo ustvarjeno za gibanje. Skozi prazgodovino se je razvijalo in prilagajalo potrebam človeka. To se dogaja tudi v sodobnem času, a se telo žal prilagaja v napačno smer.

Vsakodnevno hitenje in sedeč način življenja, veliko presedenih ur v službi, za volanom, doma za računalnikom, statično in enolično delo za tekočim trakom ...

Vse to vpliva na to, da naše mišice in vezi, ki so bile nekoč ustvarjene za gibanje, krnijo, postajajo ohlapne in brez moči. Zato ne čudi dejstvo, da vedno več ljudi zboleva za različnimi boleznimi sodobnega časa. Vedno več je poškodb gibalnega aparata ter poškodb križa. Na srečo je sodobni človek »iznašel« rekreacijo. Kdor želi nekaj narediti zase in za svoje telo, si izbere kakšno od različnih športnih aktivnosti. Nekateri se odločijo za tek, drugi za kolesarjenje, tretji za plavanje, planinarjenje itd. Aktivnosti je nešteto, vse pa so namenjene osnovni funkciji človeškega telesa, gibanju.

Ena od možnosti zdravega in učinkovitega športnega udejstvovanja je tudi funkcionalna vadba. Najlažje bi jo opisali kot vadbo, pri kateri ja za izvedbo določenega gibanja potrebno vključiti več mišičnih skupin. Vadba je prilagojena vsakodnevni funkciji telesa. Da se neko gibanje opravi, se mora povezati več mišičnih skupin. S pravilno usmerjeno vadbo telo obremenimo po celotni kinetični verigi.

Z vadbo vadeči izboljšuje svoje gibalne vzorce, povečuje svojo moč in s tem

zmanjša tveganje za poškodbe tako pri rekreaciji kot v vsakodnevem življenju.

Značilno za funkcionalno vadbo je, da se pri vadbi lahko uporablja zelo enostavne predmete iz vsakdanjega življenja, kot so na primer palice, vrvi, veje dreves in podobno.

Običajno se pri vadbi uporabljajo različni športni rekviziti, kot so medicinke, velike gimnastične žoge, TRX-trakovi, kolenice, razne manjše uteži in podobno.

Vadba je primerna tako za starejše in za ljudi z manj kondicije kakor tudi za trenirane športnike. Z vadbo vplivamo na razvoj moči, gibljivosti in aerobne vzdržljivosti.

Drago Kavčič

»Pozdravljam odločitev koncerna Kolektor, da je svojim zaposlenim omogočil vključitev v funkcionalno vadbo. Veseli me številčen obisk in motiviranost vseh vadečih. Kljub vsemu pa se je treba zavedati, da rezultati ne pridejo čez noč, ampak da se napredek opaža postopoma skozi daljše obdobje. To pa nujno zahteva sistematičnost in vztrajanje pri taki obliki vadbe. V končni fazi vadba pozitivno vpliva na počutje vadečih, saj se v tej uri in pol sprostijo, pošteno oznojijo in še vsaj nekaj naslednjih dni čutijo, da so storili nekaj zase.«

Prednovoletna srečanja

2015

*Da bi dosegli zastavljene cilje,
moramo ne le delovati, temveč tudi sanjati,
ne le načrtovati, temveč verjeti.
(Anatole France)*

*Želimo vam prijetne božične praznike, v novem letu 2015
pa naj se vam uresniči vse, v kar verjamete.*

KOLEKTOR

Gozdni selfness – zelena inovacija cerkljanskega turizma

Minca Slakonja

Gozdni selfness je inovativen projekt, ki ga je zasnovala mlada, nadebudna in kreativna ekipa in ga pod okriljem LTO Laubar Cerkljansko v sodelovanju z Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo prijavila na Natečaj Snovalec 2014 – izbor najbolj inovativne ideje v slovenskem turizmu. Strokovna komisija natečaja, razpisanega s strani javne agencije SPIRIT Slovenija in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, je izmed 43 prijav izbrala 9 finalistov, ki so svoje ideje predstavili še v živo. Potencial v projektu Gozdni selfness je prepoznala tudi stroka, saj so avtorji projekta Minca Slakonja, Borut Pirih in Polona Kavčič, ki posedujejo raznolika profesionalna znanja s področja kozmetike, wellness storitev, marketinga, etnologije, prehrane ter organizacije, slavili zmago. Poleg projekta Gozdni selfness sta naziv Snovalec 2014 prejela še inovativna projekta Garden Village Bled in Trnič na vsako mizo.

Čeprav je nagrada Snovalec 2014 za interdisciplinarno ekipo projekta Gozdni selfness pomenila ogromen uspeh in motivacijo za naprej, se je ta zavedala, da se na tej točki trdo

delo šele dobro začinja. V pičlih dveh mesecih je bilo namreč potrebno pripraviti vse za izvajanje te globinske sprostitev v objemu cerkljanskih gozdov, ki je luč sveta ugledala v poletnih mesecih.

Globinska sprostitev za ravnovesje telesa, uma in duha

Za kaj pravzaprav gre pri programu Gozdni selfness? Avtorji sam projekt označujejo kot globinsko sprostitev za ravnovesje telesa, uma in duha, pri čemer bi že lahko rekli, da predstavlja nek nov zeleni trend v slovenskem turizmu, ki temelji na izkoriščanju naravnih danosti in lepote Cerkljanskega brez posegov v naravo. Gre za združitev novega trenda s področja wellnessa, torej selfnessa, z razvojem zelenega turizma.

Pri selfnessu gre za zavestno odločitev posameznika za osebno rast in dobro počutje ter za neke dolgotrajnejše učinke programa na posameznika, medtem ko se wellness osredotoča predvsem na trenutne užitke. Bistvo projekta je prenos selfness elementov, kot so fizična aktivnost, zdrava prehrana, sprostitev, razstrupljanje telesa, samozdravljenje in krepitev občutka samozadovoljstva, v naravno okolje, z lokalnimi viri, naravnimi materiali ter

z vključevanjem lokalnih produktov. Ravno to naravno okolje, v katerem se program odvija, predstavlja glavno dodano vrednost, saj imajo naravni elementi, kot so sproščujoče, tople barve, pomirjujoči subtilni zvoki in svež gozdni zrak, blagodejen vpliv na posameznikovo psihofizično počutje in zdravje. O tem pričajo tako starodavna spoznanja kot tudi številne sodobne znanstvene raziskave.

Kaj čaka udeleženca Gozdnega selfnessa?

Program temelji na organiziranem pohodu skozi gozd po urejeni, nezahtevni pohodniški poti, kjer manjša skupina udeležencev razvija pristen odnos z naravo ter na posameznih idiličnih, tematsko zasnovanih postojankah doživlja pravo zdravilno terapijo. Pri tem so udeleženci vodeni s strani strokovnjakinje s področja osebnostne in duhovne rasti Katarine Čuk ter refleksoterapevke in kulinarčne umetnice Kamale. Tematsko zasnovane postojanke v naravi vključujejo:

- predstavitev energij posameznih drevesnih vrst ter vaje za prenos energije,
- vodene meditacije, gibalne vaje sproščanja ter vaje za osebno rast pod krošnjami dreves in na zelenih pašnikih,
- predstavitev tehnik za uspešnejše

spopadanje z vsakodnevnim stresom,

- vodeno zvočno terapijo in počitek v visečih mrežah,
- predstavitev refleksoterapije stopal, hojo po smrekovih iglicah, razbijanje telesnih blokad ter vzpostavljanje energijskega ravnovesja,
- malico iz košare z dobrotami – okušanje lokalnih, naravnih in ekološko pridelanih izdelkov,
- razstrupljanje telesa z oblogami iz tamkajšnje rjave glinice in sproščanje na urejenih ležiščih iz senenih bal,
- zdravo in okusno kulinarično presenečenje in
- razvajanje utrujenih nog in spodbuditev prekrvavitve nog s kopeljo iz senenega drobirja.

Okvirno trajanje tovrstnega programa je 6 ur, seveda pa se ekipa časovno prilagaja skupini udeležencev.

Udeleženci programa spoznajo tehnike za lažje spopadanje s stresom, okrepijo svoje zdravje in poskrbijo za ohranitev vitalnosti. Globinska sprostitve v čarobnem naravnem okolju nas namreč napolni z energijo, razbremeni odvečnih strupov, pripomore pa tudi k odkrivanju lastnih potencialov in razvoju identitete.

Velik odziv so doživeli s strani javnosti in medijev

Zmaga na Natečaju Snovalec 2014 je projektu Gozdni selfness odprla vrata

v medijski svet.

Zanimanje s strani medijev je močno naraščalo, saj je o Gozdnem selfnessu pisala večina večjih slovenskih medijev, s čimer se je okrepila tako promocija tega inovativnega projekta, kakor tudi promocija Cerkljanskega kot turistične destinacije.

Poleg velikega odziva s strani medijev pa so avtorji projekta želeli sadove trdega dela, vztrajnosti in povezovanja z nizanem številnih novih uspehov tako doma kot na tujem. S strani Zavoda Novi turizem so namreč še pred samo izvedbo programa prejeli povabilo k sodelovanju v mednarodnem projektu Inspireco, na podlagi katerega je bil Gozdni selfness predstavljen kot primer dobre prakse v turški regiji Isparta. Poleg tega je bil projekt s strani japonskega inštituta za znanost in tehnologijo predstavljen tudi na konferenci japonskega združenja Japan Society for Science Policy and Research Management v Kusatsu na Japonskem. Med pomembne dosežke sodi še uvrstitev v katalog dobrih praks na področju zelenih delovnih mest, ki ga je izdala Umanotera – Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, ter povabilo k predstavitvi razvoja projekta Od ideje do izvedbe na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Bled. Da je projekt zares obetaven, med drugim priča tudi dejstvo o vključitvi v Regionalni razvojni program goriške regije.

Po navedbah avtorjev pa jim veliko pomenijo tudi pozitivni vtisi dosedanjih udeležencev, ki so bili nad sproščujočim gozdnim doživetjem navdušeni. Zlasti jih je razveselila izjava ene izmed udeleženk: »Na gozd bom odslej gledala drugače«, saj pravijo, da so s tem dosegli svoj namen.

Načrti za nadaljnji razvoj projekta

Gozdni selfness se s strateškimi koraki razvija naprej. Čeprav bodo v prihajajočih zimskih mesecih zaradi vremenskih razmer zunanje izvedbe programa večinoma zamenjale razne »zelene delavnice« in predstavitve – ena izmed takšnih je bil tudi Brezčasni gozdni večer v Hotelu Cerkno na začetku decembra –, pa kreativna ekipa že snuje načrte za naprej. Poleg razvoja nekmetskih dejavnosti v sodelovanju s turističnimi kmetijami je cilj avtorjev tudi razvoj lokalnih, naravnih, na ekološki način pridelanih izdelkov s področja zdravega življenjskega sloga, pri čemer se bodo povezali z lokalnimi ponudniki, kmetijami in rokodelci. Ker inovativnih idej kar ne zmanjka, pa za spomladanski čas pripravljajo tudi inovativne, zelene »team building« programe za podjetja, ki se bodo odvijali v objemu cerkljanskih gozdov in bodo nekaj posebnega tako na slovenski kot na tuji ravni.

Interakcija z naravo in družbo

Silvo Kovač

Za Danila Jereba je likovna umetnost interakcija z naravo in družbo, v kateri živi. Leto 2014 je bilo zanj in za njegovo umetniško ustvarjanje izjemno uspešno. Idričanom se je v začetku aprila 2014 predstavil s samostojno razstavo v Galeriji sv. Barbare. Uspešno je razstavljal na več skupinskih tematskih razstavah in Ex temporih tako doma kot v tujini, za svoja dela pa je prejel številne nagrade in pohvale.

Ta mesec se je predstavil z nagrajenim delom v atriju mestne hiše v Ljubljani.

Opazovalec, ki se sprehaja med Danilovimi slikarskimi deli, je deležen neomejene svobode in popolne prepletenosti umetnosti in življenja. Platno je njegovo ustvarjalno polje, na katerem se lahko prosto izraža in pušča sledi. V njegovih delih so uokvirjeni drobci vsakdanjih predmetov – stari idrijski papirci, les, ki sta ga naplavila reka in morje, ostanki ribiških mrež, stari kleklji, ostanki rudarjenja v rodni Idriji ... Vsi ti predmeti v delih prevzamejo svojo vlogo in nas spominjajo na vsakdanje prizore iz našega življenja, ki tako živijo in bodo živeli še naprej. Posebnost njegovih del pa je motivacijska sila barv, ki nas s simbolično močjo navdihujejo in iz katerih črpamo energijo.

V novejših delih je moč zaznati pozitivno in konstruktivno družbenokritično noto, ki jo poudari z uporabo različnih pisav in znakov, z uporabo različnih stilističnih sredstev pa poudari svojevrsten protest proti množičnemu poneumljanju in razosebljanju človeka.

Idriji, svojemu rodному mestu, se je poklonil s poslikavo dvajsetih panjev mestnega čebelnjaka, ki je bil zgrajen leta 1925 na željo Pavla Lapajnetja, premožnega trgovca s čipkami. Prenovljen čebelnjak je vsem obiskovalcem uradno odprl vrata s slovesno otvoritvijo septembra letos.

Danilu je bila v posebno čast, ponos in umetniški izziv izdelava skulpture za bivšega predsednika uprave koncerna Kolektor, Stojana Petriča, ob odhodu v pokoj, pri kateri so s svojim tehničnim znanjem in spretnostmi sodelovali tudi sodelavci iz Kolektorjeve orodjarne. S tem mu je bila dana možnost, da se skozi umetniško delo izrazi, da tudi sam deluje v družbi, ki je postala sinonim za uspešnost tako v slovenskem kot svetovnem merilu.

PAUL MITCHELL®

*Želim vam uspešno,
zdravo in srečno leto 2015.*

URNIK:

Pon.	od 8.00h	do 15.00h
Tor.	od 8.00h	do 15.00h
Sre.	od 13.00h	do 20.00h
Čet.	od 8.00h	do 15.00h
Pet.	od 13.00h	do 20.00h
Sob.	od 8.00h	do 13.00h

Nedelje in prazniki zaprto

Naročanje na tel. 051 258 175

Uporabniki VDC Vrhnika-Idrija obiskali Barcelono

Maja Velikajne

Kar nekaj časa smo se pogovarjali o tem, da bi se manjša skupina uporabnikov s spremljevalci odpravila na pot z letalom. Po tehtnem premisleku smo se odločili za Barcelono, še posebej zato, ker je transfer z letališča v mesto poceni in blizu. Po izračunu vseh stroškov in zeleni luči staršev uporabnikov, ki so finančno podprli ta izlet, smo z nakupom letalskih vozovnic in rezervacijo hotela začeli naš projekt. Tako se je v sredo, 12. novembra, 8 uporabnikov Varstveno delovnega centra Vrhnika-Idrija (odraslih oseb z motnjo v duševnem razvoju) v spremstvu 5 spremljevalcev podalo na ekskurzijo v Barcelono.

Polet z letalom, za nekatere prvič

Naše potovanje, ki smo ga že zelo težko pričakovali, se je začelo z odhodom proti letališču Benetke-Treviso, od koder smo poleteli proti Barceloni. Na poti na letališče nas je

spremljalo slabo vreme, lilo je kot iz škafe, da bi najraje ostali kar doma. Po prihodu na letališče smo parkirali svoje jeklene konjičke, pomalicali in se kar hitro predali letališkimi formalnostim. Našim uporabnikom je bilo vse zelo zabavno, kot da se igramo, še posebej fino in smešno se jim je zdelo, ko smo morali sleči suknjiče pred varnostnim pregledom, vseč jim je bilo, če je komu kaj piskalo, če pa se je moral kdo celo sezuti in iti ponovno bos skozi detektor, pa je bilo sploh super. Na letalu smo se odlično počutili, nič nas ni bilo strah, čeprav so se nekateri peljali z letalom prvič. Po pristanku na letališču El Prat smo se do mesta peljali z vlakom, ki so ga naši uporabniki kar hitro preimenovali v »ču-ču«, nato pa smo pot nadaljevali z metrojem, ki nas je popeljal do našega hostla v središču mesta, od koder smo imeli odlično izhodišče za naše potepanje po mestu.

Ogled znamenitosti

V dveh dneh smo si uspeli ogledati vse večje znamenitosti tega katalonskega mesta. Ogledali smo si znamenito cerkev Sagrada Familia, se sprehodili

po svetovno znani ulici La Rambla, si ogledali spomenik Krištofa Kolumba, se peljali z gondolo nad mestom, si ogledali čarobno fontano na Montjuicu, videli nekdanjo areno za bikoborbe, se sprehodili po parku Güell, obiskali akvarij, si ogledali stadion Camp Nou in muzej in bili na košarkarski tekmi Evrolige.

Druženje z Boštjanom Nachbarjem

Zadnje dvoje nam je omogočil košarkar Boštjan Nachbar, ki živi v Barceloni in je odličen igralec FC Barcelone. Z njim sicer sodelujemo tudi v Sloveniji v njegovem projektu »Življenje je košarka«, ki je namenjen tudi osebam s posebnimi potrebami. Poleti sem navezala stik z Boštjanom Nachbarjem in mu povedala, da nameravamo jeseni v Barcelono ter ga vprašala, če ga lahko pridemo obiskat v njegovo dvorano. Ideja mu je bila takoj všeč, zato mi je predlagal, naj se povežem z One Teamom, ki sodeluje v teh dobrodelnih projektih. Takoj smo stopili v kontakt in se začeli dogovarjati o naših skupnih aktivnostih, predvsem pa o naši želji, da se srečamo z našimi

»Najbolj mi je bilo všeč, ko smo šli »gor« z letalom, pa cerkev ...«

Nina Močnik

»Meni je bilo vse dobro, košarka in stadion, dobre Španke in letalo me je dobro peljalo, lepa cerkev, ribe v akvariju.«

Tadej Lukan

»Meni je bil najbolj všeč akvarij in bi šla še kdaj z letalom kam.«

Lučka Mlakar

»Meni je bila najbolj všeč vožnja z gondolo čez mesto, sama Barcelona, na letalu me ni bilo nič strah, še bi se kam peljal po takšnih znanih evropskih mestih.«

Damjan Bevk

vrstniki uporabniki. Po znanem datumu našega prihoda v Barcelono (lovili smo najnižjo ceno leta), smo bili še posebej veseli, ko smo ugotovili, da je ravno te dni Boki v Barceloni in je te dni tudi tekma Evrolige v domači dvorani. S člani One team projecta, s katerim sodeluje FC Barcelona, smo se dogovorili za srečanje s španskimi uporabniki, sicer člani specialne olimpijade Katalonije, ki so pod vodstvom Boštjana Nachbarja in njegovega španskega kolega, perspektivnega mlajšega igralca Alex Abrinesa, odigrali revialno tekmo z našimi uporabniki, se skupaj družili,

se slikali in si izmenjali darila. Ob tem srečanju se nam je pridružila tudi Boštjanova žena, Anka Nachbar, sicer Idrijčanka, ki nas je prišla pozdravit in pokramljat z nami. Naslednji dan pa nam je Boštjan uredil, da smo si lahko brezplačno ogledali še stadion Camp Nou in njihov muzej. Zvečer so nas (One Team in Boštjan) še posebej presenetili, saj so nas povabili na ogled tekme Evrolige, in sicer med FC Barcelona in Panathinaikos Athens. Pred začetkom tekme smo se še slikali s celotnim moštvom FC Barcelona. Za nami so res nepozabna doživetja in prijazen sprejem Boštjana in One

Teama. V teh dneh smo imeli komaj kaj časa za počitek in okušanje lokalnih specialitet. Kamor koli smo prišli, smo bili res lepo sprejeti in vsi so bili zelo prijazni. Dodobra smo spoznali sistem podzemne železnice in ko smo ravno vse obvladali, je prišel čas našega odhoda. Kar malo žalostni smo bili, ko smo v soboto, 15. novembra, pakirali svoje kovčke za odhod domov. Ja, vse lepo hitro mine! Še polni vtisov smo oddali zadnje razglednice za naše domače ter se podali na letališče, od koder smo v popoldanskem času odleteli nazaj v Treviso.

Bili smo na vseh slovenskih dirkah

Upravni odbor kluba

Kljub ne ravno najboljšim vremenskim razmeram so kolesarji KD Sloga 1902 že v polnem pripravljalnem ritmu za sezono 2015. Za mladinci, ki so s pripravami pričeli že konec oktobra, so s treningi pričele tudi vse ostale selekcije. Težnja priprav v tem obdobju je aktivno gibanje v naravi, največ s tekom in pohodi, mladinci pa treninge dopolnjujejo še s fitnessom ter udeležbo na pokalnih dirkah v ciklokrosu, v sklopu katerega bo tudi dirka v tednu pred božičem, ki bo v organizaciji Sloge potekala v Ledinah. Treningi in rezultati testiranj se vestno beležijo, tako da bo napredek, vsaj tako upamo, viden že pred samim štartom v novo sezono. O tem, kakšni bodo rezultati, bomo poročali ob koncu naslednje sezone, tokrat pa želimo predstaviti tako tekmovalne kot tudi organizacijske dosežke pretekle sezone.

Tekmovalci so nastopili na domača vseh slovenskih dirkah, udeleževali pa so se tudi tekom v Italiji, Avstriji, na Hrvaškem ter v Nemčiji, kamor so nas peljale reprezentančne obveznosti. V mlajših kategorijah smo tako štartali na preko sedemdesetih dirkah, ki so štele za pokal Slovenije oziroma Italije, Hrvaške ali Avstrije ter za pokal Alpe Adria. Če pa upoštevamo še lokalne tekme ter dirke amaterjev in masterjev, pa se število štartov oziroma dogodkov, na katerih smo ponosno promovirali svoje sponzorje, povzpne na preko sto trideset. Povedano drugače – to so naši tekmovalci počeli vsaj enkrat vsak vikend od sredine marca pa do konca oktobra, pogosto na več mestih hkrati.

V disciplinah gorskega kolesarstva

smo nastopali s tridesetimi tekmovalci. Rezultatsko so izstopali Anže Skok, ki je z osvojenim slovenskim pokalom in osvojitvijo državnega naslova v olimpijskem krosu v kategoriji fantov do 15 let potrdil dobro delo zadnjih let, reprezentant Slovenije olimpijskih dnevov mladih Aljaž Tratnik, ki je med mlajšimi mladinci osvojil mesti podprvaka v pokalu krosa in državnem prvenstvu discipline eliminator, Špela Čuk, ki je bila med dekleti do 11 let tako na državnem prvenstvu kot v pokalu tretja, v kategoriji do 9 let pa sta si Hana Gnezda in Ivana Rosa Novak drugo in tretje mesto izmenjali. V prvo peterico uvrščenih je uspelo še Žanu Gnezda, Filipu Boškiniu, Nuši Moroz ter Mihi Tratniku Bajcu, pohvaliti pa velja še predvsem dečke kategorij do 11 in 13 let, kjer

so se v izredno močni konkurenci kljub starostnemu hendikepu uvrščali v deseterico. Vsekakor pa veliko štejejo tudi rezultati vseh ostalih tekmovalcev, ki so z udeleževanjem in trudom doprinesli k skupno četrtemu mestu kot ekipa.

Na cestnih dirkah smo v mladinskih kategorijah imeli dvanajst tekmovalcev, med katerimi sta se najbolj izkazala Anže Skok in Martin Lavrič. Anže je poleg tistega v krosu osvojil tudi pokal Slovenije na cesti v kategoriji dečkov A, s cestnih državnih prvenstev pa je domov prinesel še dve srebrni in dve bronasti medalji. Martin je v končni razvrstitvi pokala Slovenije med mlajšimi mladinci osvojil četrto mesto, v pokalu Alpe Adria je osvojil šesto mesto med posamezniki, z državnega prvenstva na velodromu pa je domov prinesel bronasto medaljo. Oba sta bila tudi stalna člana slovenske reprezentance. Na posameznih dirkah so se med prvih pet uvrstili še Matic Grošelj, Simon Čibej in Luka Laharnar. Pohvale pa si zaslužijo tudi najmlajši; Jan Kenda, David Svit Novak, Marcel Skok in Špela Čuk so se srčno borili v konkurenci s starejšimi dečki in deklicami. Ekipno so pri dečkih A osvojili tretje mesto, v vseh ostalih kategorijah (mladinci, mlajši mladinci, dečki C in deklice C) pa so bili ekipno

šesti. Prav tako šesti so bili tudi med ekipami mlajših mladincev v pokalu Alpe Adria.

V selekcijah amaterjev in masterjev je na cesti najvidnejšo vlogo odvozil Alen Štucin, ki je na vztrajnostni Dirki okoli Slovenije osvojil odlično drugo mesto med posamezniki. Alen je bil tudi član ekipe, ki je zastopala barve našega društva na svetovnem prvenstvu za rekreativce, ki je letos potekalo tudi skozi naše kraje. Poleg njega so ekipo sestavljali še Dean Bratuž, Dejan Poljanec, Damjan Jeram, Miran Gnezda, Jure Laharnar in Zdravko Klasič. Fantje so se udeleževali tudi dirk za pokal Slovenije ter raznih lokalnih dirk. V disciplinah gorskega kolesarstva pa so društvo zastopali še David Vogrin, Boris Tušar, Uroš Gnezda in Damjan Jeram.

Tudi organizacijsko je društvo letos nadaljevalo s podobnim obsegom prireditev kot v zadnjih letih. Že sedma izvedba pokala OKI je svoj finale doživela konec novembra v Mejci, sredi maja je bila v Ledinah izpeljana dirka v olimpijskem krosu za vse kategorije, v juliju pa je potekala druga etapna dirka za dečke in deklice VN Idrija, v sklopu katere je bila organizirana še krožna dirka Ledine za kategoriji mladincev, kronometer v Idrijsko Belo za rekreativce ter generacijsko druženje na kolesih z najstarejšimi v projektu Simbioza. Sledi pa še že prej omenjeni ciklokros, na katerega vas vabimo, najsi bo kot tekmovalce ali gledalce.

Z upanjem na nadaljnje sodelovanje pa se KD Sloga 1902 zahvaljuje vsem, ki ji pri uresničevanju ciljev stojite ob strani!

Želim si profesionalne kariere

Anže Skok je trenutno eden najbolj perspektivnih kolesarjev idrijskega kolesarskega kluba Sloga 1902. 15-letnik, ki tekmuje med mlajšimi mladinci, pridno trenira petkrat do šestkrat na teden, da bi se lahko v prihodnosti pridružil najboljšim kolesarjem na svetu. Rad bi šel po stopinjah Valterja Bonče, Boruta Božiča in Jana Tratnika.

Sam rad omeni predvsem Boruta Božiča, ki je med slovenskimi kolesarji njegov vzornik in se mu večkrat pridruži tudi na treningu, kar je za mladega perspektivnega kolesarja še dodatna motivacija za doseg zastavljenih ciljev. Med svetovno uveljavljenimi kolesarji pa je njegov vzornik Slovak Peter Sagan, ki je prav tako kot Anže tekmoval v gorskem in cestnem kolesarjenju. Kot pravi Skok, mu trenutno še uspe usklajevati obe disciplini, a se bo moral kmalu odločiti, v katero bo usmeril svojo kolesarsko pot. Če gre sklepati po njegovih vzornikih, je odgovor povsem jasen.

V lanskej sezoni je nastopil na več kot 40 dirkah doma in v tujini, najbolj ponosen pa je na svoj nastop na državnem prvenstvu in na tekmi v Berlinu, ki se je udeležil s slovensko kolesarsko reprezentanco. Anže se s svojimi rezultati uvršča med najboljše slovenske kolesarje, kar kaže tudi njegova uvrstitev v reprezentanco, katere član je že dve leti.

Kot pravi Anže, je kolesarstvo šport, ki ti vzame veliko časa, je naporen, predvsem pa je zanj potrebna velika fizična pripravljenost. Zelo je hvaležen staršem, sponzorjem in trenerjem za vso podporo, brez katere dobrih rezultatov vsekakor ne bi bilo.

Karate klub Kolektor Idrija v letu 2014

Petra Zajc

Za nami je 11 mesecev pestrega leta 2014. Samo del julija in avgusta smo zasluženoma počivali, sicer pa smo trdo in hkrati tudi z velikim užitekoma vadili. Petkrat na teden smo se posvečali treningom, številne vikende pa smo registrirani tekmovalci namenili tudi reprezentančnim pripravam in tekmam. Tekmovali smo v Lizboni, Budimpešti, Bohinju, Ljubljani, Šenčurju, Žalcu, Trbovljah, Kanalu, Luciji, Međimurju, Kranju in Reki. Rezultati niso izostali.

V klub je bilo v letu 2014 včlanjenih preko 200 članov. Okrog 15 članov Karate kluba Kolektor Idrija se stalno udeležuje tudi tekmovanj v borbah in katah. Čeprav največji del članov še vedno predstavljajo Idrijčani, se klub uspešno uveljavlja tudi v drugih krajih. Vadbe se izvajajo tudi v Cerknem in Žireh, naša uspešna tekmovalka Kaja Budič pa prihaja celo iz Brežic. Karate klub Kolektor Idrija je zato eden pomembnejših slovenskih karate klubov, ki tudi v tujini uspešno brani idrijske in slovenske barve.

»Karate klub Kolektor Idrija je vsekakor eden izmed uspešnejših karate klubov v Sloveniji, o čemer govori tudi podatek o številu slovenskih reprezentantov, ki prihajajo ravno iz tega kluba. V letu 2014 si je mesto v reprezentanci zagotovilo kar šest njihovih tekmovalcev. Trenirajoči v klubu osvajajo medalje tako na državnih kot mednarodnih ravneh. Da Karate klub Kolektor Idrija sega v sam vrh slovenskega karateja, pa pričča tudi podatek z zadnjega državnega prvenstva do 21. let, na katerem je klub s sedmimi medaljami, 3 zlatimi, 2 srebrnima in 2 bronastima, osvojil odlično končno 5. mesto med vsemi 44. klubi, ki so nastopali na tekmovanju.«

Žiga Šantej,
trener Karate Kluba Trbovlje

V letošnji sezoni smo vsi tekmovalci močno napredovali in si s tem priborili tudi kar 6 mest v kadetski, mladinski in članski slovenski karate reprezentanci, in sicer Tjaž Oblak, Benjamin Bajuk, Tit Primožič, Kaja Budič, Dijana Čatakovič ter Petra Zajc.

Malo za šalo in malo za res smo se v postavi Dijana Čatakovič, Tit Primožič, Nejc Lapajne, Patricija Horvat ter Petra Zajc prijavi tudi na šov Slovenija ima talent. Bila je zanimiva izkušnja, vendar bomo raje kot pri šovu ostali na trdnih tleh in se posvetili tekmovanjem.

Ponosni smo na rezultate, ki jih

dosegamo, vendar nam še več pomeni prijateljstvo, ki smo ga stkali v medsebojnem druženju na treningih in tekmovanjih. In čeprav je karate v pretežni meri individualen šport, v resnici delujemo kot dobro uigrana ekipa, ki si medsebojno pomaga vedno, ko je to potrebno. Tudi zato smo uspešni in tudi zato se radi udeležujemo treningov, priprav in tekmovanj, saj lahko vedno računamo na medsebojno podporo in dobro vzdušje.

Za prihodnost imamo seveda še veliko načrtov. Pred kratkim, drugi vikend v decembru, se je naša ekipa v okviru slovenske karate reprezentance v sestavi Tit Primožič, Benjamin Tušar,

V letošnjem letu smo dosegali odlične rezultate tako na državnih kot tudi na mednarodnih tekmah.

Nekaj pomembnejših rezultatov na državnem nivoju je z državnega prvenstva

(Tjaž Oblak – 1. mesto, Tit Primožič – 1. mesto, Kaja Budič – 2. mesto, Dijana Čataković – 2. mesto, Benjamin Bajuk – 3. mesto, Drejc Erznožnik – 3. mesto), z ekipnega državnega prvenstva (ekipa kadetov – 2. mesto, ekipa mladink – 3. mesto) ter s 3 pokalnih tekem za Pokal Slovenije (v skupnem seštevku Petra Zajc – 1. mesto, Tjaž Oblak – 3. mesto).

Na mednarodnem nivoju pa smo dosegli odlične rezultate v Budimpešti

(Tit Primožič – 2. mesto, Petra Zajc – 3. mesto, Dijana Čataković – 3. mesto), v Međimurju (Kaja Budič – 2. in 3. mesto, Dijana Čataković – 3. mesto) ter v Postojni (Tit Primožič – 1. mesto, Tjaž Oblak – 1. mesto, Petra Zajc – 2. mesto, Dijana Čataković – 2. mesto).

Kaja Budič in Petra Zajc v spremstvu klubske trenerke Patricije Horvat podala na balkansko prvenstvo v Sofijo. V začetku leta 2015 najboljše čaka evropsko prvenstvo v Švici, vmes pa se bodo zvrstile številne državne in mednarodne tekme, in to vse do junija, ko se bo sezona zaključila in temperature primerno dvignile, tako da bomo tekme zamenjali za morske plaže, kopališče v Beli, študentsko delo in vse drugo, kar sodi v poletni čas. Seveda pa bomo vsi, ki si želimo dobrih rezultatov, tudi v poletnem času nabirali kondicijo s tekom, moč v fitnessu in vadili tehniko na reprezentančnih in klubskih pripravah.

Hvala vsem, ki ste nam omogočili delovanje, še posebej Jerneju, Patriciji, Robiju in koncernu Kolektor.

In za konec: dobrodošli vsi, ki bi se nam radi pridružili. Obljubljamo veliko dela, »švica« in dobre volje.

»Kar se tiče tekmovalcev 1. in 2. skupine, moram reči, da mi je z njimi res v veselje delati, ker kažejo pozitivno energijo in strast do treningov. Dokler bodo prisotni dobra volja, srce, želja po napredovanju in navsezadnje tudi mladostniška sproščenost, mislim, da bomo v klubu tudi v prihodnosti krojili sam vrh slovenskega karateja.«

Robi Karlin, klubski trener

»V začetku letošnjega leta smo izvedli temeljito reorganizacijo Karate kluba Kolektor Idrija in klubov v Žireh in Cerknem, ki sta z nami tesno povezana. Postavili smo jasne cilje rekreativnih in tekmovalnih programov in na novo organizirali trenerske zadolžitve in razdelitev dela v klubu. Čeprav smo si tako na tekmovalnem kot tudi na rekreativnem nivoju zastavili ambiciozne cilje, smo te že dosegli in jih na nekaterih področjih celo preseglji. Na državnih prvenstvih smo osvojili skupno 9 odličij, šest naših tekmovalcev je uvrščenih v delo slovenske karate reprezentance, uspešno pa v delo ožjega tekmovalnega izbora vključujemo tudi mlajše. Na rekreativnem nivoju so naši programi zelo dobro sprejeti. Karate programe smo uspešno nadgradili z dodatnimi vajami, ki omogočajo načrten razvoj otroških psihofizičnih sposobnosti. Na ta način smo oblikovali dobro osnovo, na kateri bomo lahko v naslednjem letu tekmovalne in rekreativne programe še dodatno dopolnili in dodelali.«

Mag. Jernej Sever

»Tekmovalci in trenerji KK Kolektor Idrija smo res ena prava »klapa«. Ko smo skupaj, je vedno veliko smeha, veselja in zabave. Prav tako pa znamo biti zelo resni in zbrani. Ponosen sem, da sem del tako dobre ekipe.«

Tit Primožič, 16 let

Uspešen začetek nove sezone

Leto 2014 je bilo za tekmovalce Teniškega kluba Kolektor uspešno. Na tekmovanjih v kategoriji 8–11 let in v kategoriji do 12 let so se uspešno borili ter zastopali barve kluba Jaša Cvek, Matic Jereb in Rebeka Gnezda in dosegali že lepe rezultate. V kategoriji do 16 in do 18 let je Luka Miklavčič že v prvi polovici leta dosegel dobre rezultate z uvrstitvijo v četrtfinale marca in junija na prvenstvu v Braniku in Litiji ter oktobra z uvrstitvijo v četrtfinale Tilia mastersa. Naša tekmovalka Žana Lapajne pa se je januarja in julija v kategoriji do 16 in do 18 let uvrstila v četrtfinale in polfinale turnirja v Portorožu.

Luka Miklavčič

Po dvomesečnem tekmovalnem premoru se je novembra začelo zimsko tekmovalno obdobje. Konec novembra je potekal članski ženski turnir v TK Jaki Šport Ljubljana, kjer je bila Žana Lapajne v 1. krogu boljša od Nike Pahor (PROTEN) z izidom 6:2 in 6:2. V drugem krogu je morala Žana po tesnem boju priznati premoč Mojci Mejak (TALOS), ki je bila boljša z izidom 6:3, 5:7 ter 6:3.

Pri fantih do 16 let je ravno tako tekmovanje potekalo konec novembra v TK Jaki Šport Ljubljana,

kjer je nastopil Idrijčan Luka Miklavčič. V 1. krogu je bil Luka prepričljivo boljši in je z izidom 6:2 in 6:2 ugnal tekmeča Gašperja Topšiča (ŠTKVE). V 2. krogu je bil Lukov nasprotnik Tin Krstulović (ŠTKVE), rezultat 7:5 in 6:2 pa je bil v korist Luke. Četrtfinalni nasprotnik Gašper Bezjak (ŽTKMB) ravno tako ni imel sreče, saj je bil Luka boljši z izidom 6:2 in 6:2. Sledil je polfinalni obračun, kjer je Luko čakal Nik Cmagar (ŽTKMB), drugouvrščeni z lestvice TZS do 16 let. V prvem nizu je bil boljši Mariborčan z rezultatom 7:5, v drugem nizu, kjer je Luka zaostajal že z rezultatom 2:5, je sledil preobrat in Idrijčan je uspel dobiti drugi niz s 7:5. V tretjem nizu je pobudo v igri prevzel Luka in dobil niz kar s 6:0 oziroma je, kot rečemo v teniškem žargonu, zavezal kravato nasprotniku. Finalnega obračuna žal ni bilo, ker se je Lukov nasprotnik Jan Vehovec (PROTEN) poškodoval v polfinalnem obračunu, tako da je dvoboj predal in 1. mesto je pripadlo Luki Miklavčiču.

Naši najmlajši tenisači pridno trenirajo vsak torek in četrtek od 17. do 18. ure v teniški šoli, ki omogoča vpis kadarkoli med letom, tako da ste lepo vabljeni vsi otroci, ki bi se nam radi pridružili.

Božično-novoletni turnir dvojic

V soboto, 13. 12. 2014, je potekal Božično-novoletni turnir izžrebanih dvojic. Udeležilo se ga je 10 igralcev in 4 igralke.

Turnir je namenjen druženju in zabavi, zato se vsako kolo žreba drug par. Postavili smo tudi prilagojena pravila, ki določajo, da ima ženski par proti moški dvojici v vsakem gemu začetno prednost 30:0. Izmerili smo tudi najhitrejši moški servis, ki je v servisno polje letel s 178 km/h, medtem ko je bil najhitrejši ženski 128 km/h.

*Vsem voščimo vesele božične praznike ter srečno
novo leto 2015. Našim članom in članicam pa
želimo predvsem obilo teniških užitkov.*

Teniški klub Kolektor Idrija

- PREVOZI OSEB IN SKUPIN

- PREVOZI BLAGA

- HITRA DOSTAVA POŠILJK (Ljubljana in okolica)

- ORGANIZACIJA PREVOZOV

- RENT-A-CAR

RCT TRANS

Partizanska 8, 5280 Idrija
rctrans@amis.net
www.rctrans.si

☎ 041 648 393

☎ 051 316 999

A festive Christmas scene featuring silver and blue ornaments, a pine cone, and a blue ribbon on a white background.

FMR

Ni ne konec in ne začetek,
je le točka kroga, ki da nov zalet,
je energija, ki združuje ljudi v nov polet.

**Želimo vam prijetne božične praznike,
novo leto 2015 pa naj bo polno pozitivne energije.**

A festive Christmas scene featuring a red gift box, a silver ornament, and a red ornament on a wooden surface.

NEBESA

**Tudi v novem letu naj bo vaš korak odmeven, vaša beseda pogumna,
vaše življenje iskriivo, ustvarjalno in polno toplih trenutkov.**

**Naj se vam uresničijo sanje, udejanjijo želje in
izpolnijo pričakovanja.**

Vesel božič in srečno novo leto 2015

VSE JE MOGOČE

Predvidite nepredvidljivo. Zavarujte se!

XXL paket
MILIJON

Počitnice ne gredo vselej po vašem načrtu. Da boste prosti čas v tujini preživel kar se da brezskrbno, si izberite zanesljivega sopotnika, ki vam bo stal ob strani 24 ur na dan – zavarovanje Tujina, zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini.

www.vzajemna.si

 VZAJEMNA ☎ **080 20 60**

Vzajemna, d.v.z., Vošnjakova ulica 2, Ljubljana.
Vsa zavarovanja se sklepajo po veljavnih pogojih Vzajemne, d.v.z.

Poslovalnica Idrija
Kosovelova ulica 8,
Telefon: 05/37 43 970

Delovni čas: pon. 8.00 - 12.30 in 13:00 - 15:00
sre. 8.00 - 12.00 in 13:00 - 17:00

ZDRAVJE
prijaznost
ost veselje
ST sreča
jaz zate, ti zame
nost ZDRAVJE
ODGOVORNOST
SPOŠTOVANJE
Vzajemnost
POMOČ
ZDRAVJE
povezanost
15 let
SPOŠT
moč vese
ZDRAVJE O
SOČUTJE
SPOŠT

Toliko je lepih želja,
ki se porajajo v pričakovanju novega leta.
Vsaka nosi v sebi košček lepše prihodnosti.
Srčnejše. Prijaznejše. Srečnejše.
Polne zdravja.
Naj se najljubše uresničijo
že v prihajajočem letu 2105.

Lepe praznike in uspešno novo leto.

 VZAJEMNA

ASTECH

Družba specializirana za servisiranje in vzdrževanje klimatskih sistemov

Servisiranje

HLADILNIH AGREGATOV | KLIMATOV | POŽARNIH LOPUT | KONVEKTORJEV | SPLIT SISTEMOV

ASISTENCA

ASTECH d.o.o.
Obrtna cona Logatec 6a
1370 Logatec

T > 01 750 85 00
F > 01 750 85 05
E > astech@astech.si

www.astech.si

**EVT
SISTEMI d.o.o.**
Ekologija, Varnost, Trgovina

**Velika izbira zimske
zaščitne delovne opreme**

46,01 €

Zimske delovne stretch hlače 8730 W

Podložene zimske delovne hlače na pas iz 97% bombaža, ki odlično diha in 3% spandexa, ki omogoča optimalno raztegljivost. Primerne za delo v mrzlih okoljih.

5,17 €

Zimska rokavica 7365

Pletena zimska rokavica, dlan je prevlečena z lateksom in gumo ter nudijo odličen oprijem. Rokavice ustrezajo standardu EN 388 in standardu EN 511 za zaščito pred mrazom.

13,34 €

Zimska rokavica 7203W

Zelo udobna zimska rokavica iz Thinsulate materiala

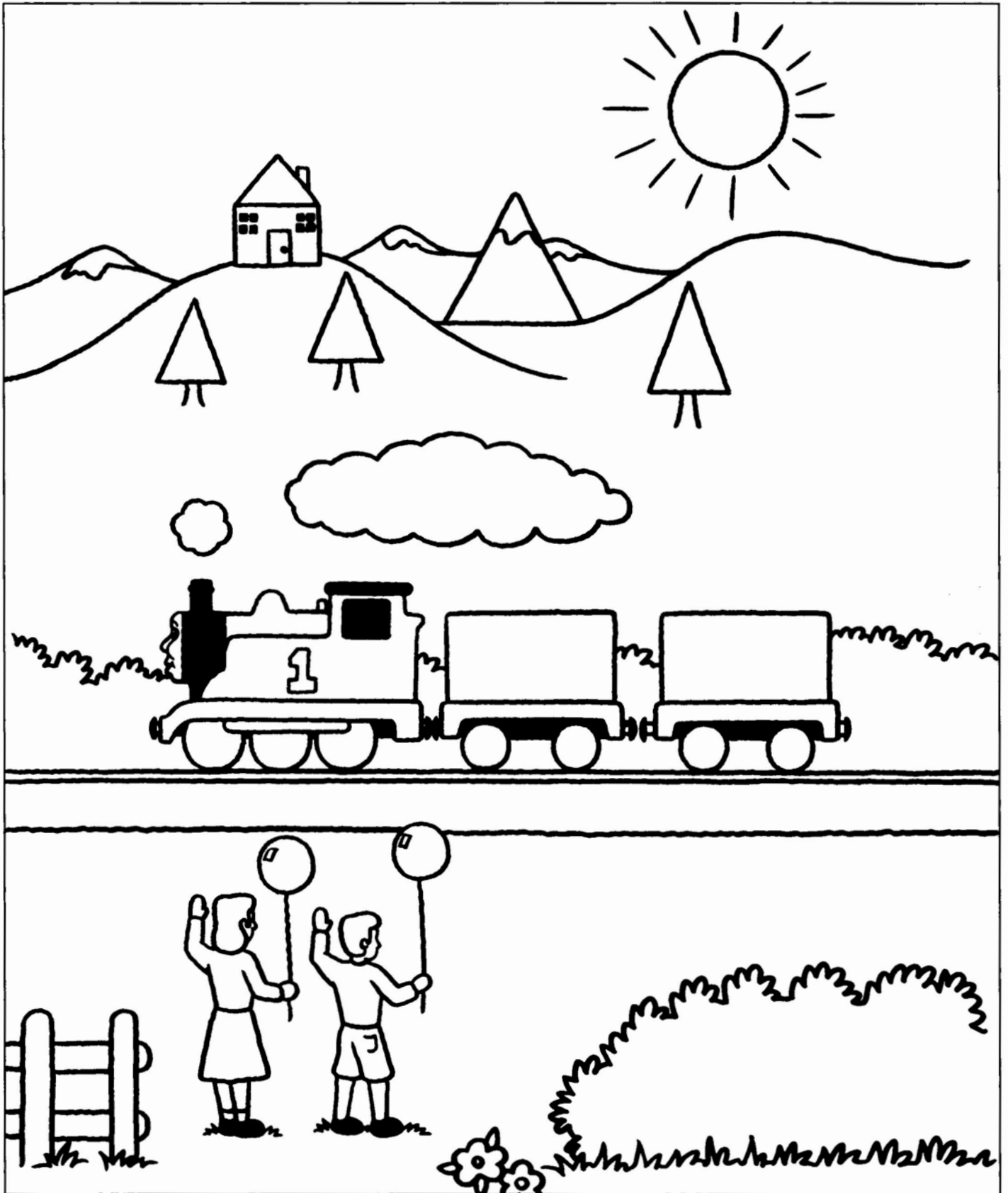
Vabljeni vsak delovnik med **7:00 in 15:00**,
Trgovina **EVT**, Arkova 11, Idrija. Telefon: **05 37 74 840**

e-trgovina
<http://trgovina.evt.si>

Poišči 7 krogov in 5 trikotnikov. Obkroži jih

										AVTOR BRANKO GOVEKAR	ANGLEŠKA POP SKUPINA	ZVEZA MED DRŽAVAMI	ŠTEFAN TISEL	KRAJ PRI KOPRU	NORDIJSKI BOGOVI	ZNAMKA BRITVIC	ORAC (NEKDAJ)	KOSOVSKI POLITIK VLASI	RIMSKI HIŠNI BOGOVI	ANTON MARTI				
										DOLINA V ZAHODNI SLOVENIJI														
										VELIKA NAVDUŠENOST, ZANESENJASTVO														
										FILMSKI VESELOJČEK			INFORMATIVNA PUBLIKACIJA						SADNA PJIACA					
										NAŠ REŽISER JOŽE DELAVEC V MLINU				AMERISKI IGRALEC LORENZO PTIČA Z MOČNIM KLJUNOM										
																	TERITORIALNA OBRAMBA							
																	VRSTA CVETLICE							
													OLIVER TWIST				KAČJI UGRIZ							
													ZIDNA OBLOGA				POLITIČNI PRIBEZNIK							
K	DOMOVINA TRACANOV	IGRALKA NATASA TIČ	NEKDANJA ŠVEDSKA POP SKUPINA	BRIGA, SKRB	UKANA, TRIK	HOJA OKOLI OBJEKTA	DROG V KOZOLCU	ITALIJANSKA IGRALKA MIRANDA IRIDIJ			DEL CERKVE	MUSLIMANSKI BOG					KOŠARKAŠ GORAN	GLAVNO MESTO JORDANIJE						
OTROŠKA PONJAVA ZA SKAKANJE									K	IZGUBA SPOMINA	TROPSKI HRAST													
VRTNA RASTLINA ZA KOMPOT										ANTIČNO MESTO V ITALIJI	DALMATINSKA VISNJA			MUSLIMANSKI VERSKI POGLAVAR	DEL KNJIGE									
NEKDANJA MISICA METKA								GLAVNO MESTO MAROKA	ZMRZNIENA VODA					POMOČNIK GOSPODE	IME PREBIVALCA PO KRAJU									
ZNAMKA KOREJSKEGA AVTOMOBILA				TANČICA, KOPRENA						DEL HARMONIKE	IZDELOVALEC LEPENK			NATANČEN VZOREC MERE	VRSTA RADICA									
IVAN JALEŃ			REKA V ITALIJI				NAŠA TOVARNARNA SMUČI					PTIČA PEVKA	BOKSAR ZAVEC				PESNIK GRUDEN							
VRSTA LISTAVCA			VENO TAUFER					AVST. SMUČARKA ELFI	KAREL ČAPEK			VRSTA MINERALNE VODE	TONI NOVAK				NINA IVANIČ							
VRANIČNI PRISAD									SAMEC KOKOŠI							NASELJE NAD KANALOM								
																			GORA NA KOROSKEM	ČUTILO ZA VID				
												ANTON TRSTENJAK			KRAJ PRI ČRNEM KALU	POZELENJE STRAST		PLANINA V SRBIJI	PESNICA MAJDA					
										GLAVNO MESTO TIROLSKE	VALERIJ ČKALOV													
														MAKEDONSKI DRŽAVNI PRAZNIK										
																	RENIJ							

Sodelujte!

Morda pa se tudi v vas skriva pisec ali nadebudni fotograf, ki bi želel objavo fotografije na naslovnici ali v časopisu? Pozivamo vas, da pri nastajanju nove številke tudi aktivno sodelujete. Poleg rešitev križanke bomo veseli tudi vaših prispevkov in lastnih pobud za članke ter fotografije. Kontaktirajte nas na polona.rupnik@kolektor.com.

Naslov uredništva

FMR – Media d.o.o.
 Arkova 43
 5280 Idrija

Rešitvi iz jesenske številke Komunitatorja sta: **Dan znanja in Blegoš.**

Nagrajenci: **Anja Klavžar, Ivan Rupnik, Miran Vihtelič**

Rešitvi iz zimske številke pošljite v uredništvo do vključno 2. marca 2015. (pripis »Nagrada križanka«). Čakajo vas tri praktične nagrade.

Ime in priimek:

Naslov:

Pošta:

Vaje za vrat

Domača zaščita pred komarji

Klinc gleda sistem, delaj po svoje

Moški

Ženske

Grem na njivo, tam ni nikogar ... Grem na fejs, pa je tam cela vas ...

B BRUS
TRANSPORT

Srečno 2015!

BRUS d. o. o., Godovič 154, 5275 Godovič, Tel.: (05) 37 25 200, Fax: (05) 37 25 201
E-mail: info@brus.si, URL: www.brus.si